

మనం ముందుకు కొనసాగుదాం

ముందుమాట

ఆరోగ్యం మరియు సంక్షేమానికి నాణ్యతతో కూడిన విద్య పునాది, ఇది జాతీయాభివృద్ధి కోసం ముందుగా అవసరమైనది. అభ్యాసకుల విద్య మరియు ఆరోగ్యం రెండింటినీ మెరుగుపరిచే ఒక విలక్షణమైన అవకాశాన్ని పాఠశాలలు కల్పిస్తాయి. సుస్థిరాభివృద్ధి కోసం ఆ నాణ్యతా విద్య, మంచి ఆరోగ్యం మరియు సంక్షేమం, లింగ సమానత్వం మరియు మానవ హక్కులు ఒక దానితో మరొకటి సూక్ష్మంగా కలిసి ఉన్నాయని 2030 ఎజెండా చూపిస్తుంది. ఆరోగ్యంగా, ఆనందంగా ఉన్న అభ్యాసకులు మెరుగ్గా నేర్చుకుంటారు కాగా ఆరోగ్యం సరిగ్గా లేని వారికి పాఠశాల హాజరు మరియు విద్యాపరమైన సామర్థ్యం పై హానికరమైన ప్రభావం ఉంటుంది.

పాఠశాల ఆరోగ్య కార్యక్రమం పాఠ్యాంశం మరియు యుక్త వయస్కుల ఆరోగ్యం, సంక్షేమాలు పై బోధనా వనరుల్ని యూఎన్ ఏజెన్సీస్ మరియు ఇతర భాగస్వాముల భాగస్వామంలో అభివృద్ధి చేయడానికి ద నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనల్ రీసెర్చ్ అండ్ ట్రైనింగ్ (ఎన్సీఈఆర్టీ) మార్గదర్శకత్వం వహించింది. పిల్లలు మరియు యువత ఆరోగ్యం మరియు సంక్షేమాన్ని ప్రోత్సహించడానికి మేము ఎన్సీఈఆర్టీ మరియు భారత ప్రభుత్వం, విద్యా శాఖతో సహకరించడానికి ఆనందిస్తున్నాము. మంచి నాణ్యతగల ఆరోగ్య చదువు నుండి పిల్లలు, యువత ప్రయోజనం పొందేలా మరియు సురక్షితమైన, సమీకృత, ఆరోగ్యాన్ని ప్రోత్సహించే అభ్యాసనా వాతావరణాలు అందుబాటులో ఉండేలా నిర్ధారించడానికి మేము అందరం కట్టుబడ్డాము.

ఈ కామిక్ పుస్తకం పదకొండు ఇతివృత్తాల్ని కవర్ చేస్తుంది, ప్రధానంగా ఆరోగ్యంగా ఎదగడం, మానసిక ఆరోగ్యం, భావోద్వేగాల సంక్షేమం, పరస్పరం వ్యక్తిగత సంబంధాలు, విలువలు, పౌరసత్వం, లింగ సమానత్వం, పోషకాహారం, ఆరోగ్యం, పారిశుధ్యం, మత్తు పదార్థాల దుర్వినియోగం నివారణ, నిర్వహణ, ఆరోగ్యవంతమైన జీవనశైలుల్ని ప్రోత్సహించడం, పునరుత్పత్తి ఆరోగ్యం మరియు హెచ్ఐవీ నివారణ, హింస మరియు గాయాలకు వ్యతిరేకంగా భద్రత మరియు రక్షణ మరియు ఇంటర్నెట్ భద్రతని ప్రోత్సహించడం మరియు బాధ్యతాయుతమైన సామాజిక మాధ్యమం ప్రవర్తన.

ఆరోగ్య సమస్యలు పై యుక్త వయస్కులకు విజ్ఞానం మరియు చైతన్యాన్ని పెంచే లక్ష్యం గల ఈ కామిక్ పుస్తకంతో ఆనందకరమైన సాధన సారాంశం వస్తుంది మరియు తమ పూర్తి అభివృద్ధి కోసం ఆరోగ్యవంతమైన ప్రవర్తనని అనుసరించడానికి అవసరమైన జీవిత నైపుణ్యాల్ని వారికి కలిగిస్తుంది.

చదువు, ఆరోగ్యం, సంక్షేమానికి యువతకు గల హక్కుని ప్రోత్సహించడానికి విద్యార్థులు, టీచర్స్ మరియు ఆరోగ్య విద్యావేత్తలు ఉపయోగిస్తారని సమీకృత మరియు లింగ సమానత్వం గల సమాజాన్ని సాధించడానికి కలిసి పని చేస్తారని మేము ఆశిస్తున్నాము.

ఎరిక్ ఫాల్ట్

భూటాన్, భారతదేశం, మాల్దీవ్స్ మరియు శ్రీలంకలకు
డైరెక్టర్ మరియు ప్రతినిధి

గౌరవనీయులైన యూనియన్ మంత్రి

నుండి సందేశం

విద్య; నైపుణ్యాభివృద్ధి మరియు భౌత్వాహికత

భారత ప్రభుత్వం

ఆయుష్మాన్ భారత్ ద్వారా పాఠశాల ఆరోగ్య కార్యక్రమంలోని 11 ఇతివృత్తాలు పై న్యూ ఢిల్లీలోని యునెస్కో (UNESCO) వారు ఎన్సీఈఆర్టీ భాగస్వామంలో కామిక్ పుస్తకం అభివృద్ధి చేసారని తెలుసుకుని నేను ఆనందిస్తున్నాను.

జాతి అభివృద్ధికి ముందస్తుగా కావలసినది మంచి ఆరోగ్యం. కాబట్టి, కొమార దశలో ఉన్న వారి ఆరోగ్యం మరియు సంక్షేమం అనేవి జాతి నిర్మాణ ప్రయత్నాలలో అత్యంత ప్రాధాన్యతని పొందాయి. కొమార దశలో ఉన్న వ్యక్తుల ఆరోగ్యం గురించి వాస్తవాలను తెలుసుకుని, విద్యా శాఖ, భారత ప్రభుత్వం, ఆరోగ్యం మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ సహకారంతో ఆయుష్మాన్ భారత్ ద్వారా స్కూల్ హెల్త్ ప్రోగ్రాం (ఎస్ హెచ్ పీ) ని ఆరంభించింది.

విద్య మరియు ఆరోగ్యాలు ఎంతగానో అనుసంధానమైనవి మరియు విద్య, ఆరోగ్యం, పిల్లలు మరియు యువత లక్ష్యంగా ఆరోగ్యాన్ని ప్రోత్సహించే చొరవలు కోసం పాఠశాలలు ఉత్తమమైన వేదికగా నిలుస్తాయి. నాణ్యతతో కూడిన చదువు కోసం జాతీయ విద్యా విధానం 2020లో పేర్కొనబడిన లక్ష్యాలను సాధించడానికి, మంచి ఆరోగ్యం, మనో-సామాజిక సంక్షేమం, శారీరక ధారుడ్యం వంటి విద్యార్థుల సంక్షేమం కోసం ఆరోగ్య విద్యకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం తప్పనిసరి మరియు పాఠశాల పాఠ్యాంశాలు మరియు బోధనా విధానంలో వాటిని పరిష్కరించాల్సిన అవసరం ఉంది.

పాఠశాలకు వెళ్లే పిల్లల్లో అవగాహనతో కూడిన, బాధ్యతాయుతమైన మరియు ఆరోగ్యవంతమైన ప్రవర్తనల్ని ప్రోత్సహించడానికి విజ్ఞానాన్ని పెంచి, సానుకూలమైన ధోరణుల్ని కల్పించడానికి మరియు జీవిత నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసే లక్ష్యంగా ఈ కామిక్ పుస్తకం అభివృద్ధి చేసిన నేను యునెస్కో (UNESCO), న్యూ ఢిల్లీ మరియు ఎన్సీఈఆర్టీ ని అభినందిస్తున్నాను. పాఠశాల ఆరోగ్య కార్యక్రమం నిరంతరంగా విజయం సాధించాలని నేను నా శుభాకాంక్షలు తెలుపుతున్నాను మరియు భాగస్వాములు అందరూ కలిసి పని చేయాలని మరియు దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న లక్షలాది పిల్లలు, యుక్త వయస్కులు మరియు వారి కుటుంబాల జీవితాలలో మార్పుకు సహాయపడే సమాచారం మరియు చైతన్యాన్ని వ్యాప్తి చేయాలని ప్రోత్సహిస్తున్నాను.

ధర్మేంద్ర ప్రధాన్

కృతజ్ఞతలు

ఆరోగ్యం మరియు సంక్షేమం పై ఈ కామిక్ పుస్తకం సహకార ప్రయత్నాన్ని సూచిస్తోంది, ఎంతోమంది వ్యక్తులు మరియు సంస్థలు నుండి అందుకున్న సహాయం మరియు సలహాకి ధన్యవాదాలు.

ప్రోఫెసర్ దినేష్ ప్రసాద్ సక్లాని, డైరెక్టర్, NCERT మరియు ప్రొఫెసర్ అమరేంద్ర బెహరా, జాయింట్ డైరెక్టర్, సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనల్ టెక్నాలజీ (CIET), NCERT నాయకత్వంలో నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనల్ రీసెర్చ్ అండ్ ట్రైనింగ్ (NCERT) చేసిన సిఫారసులు మేరకు ఇది తయారు చేయబడింది.

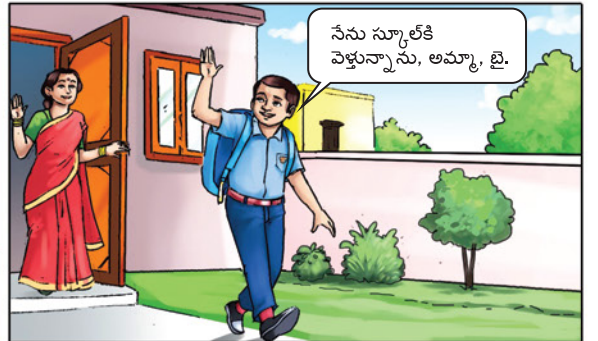
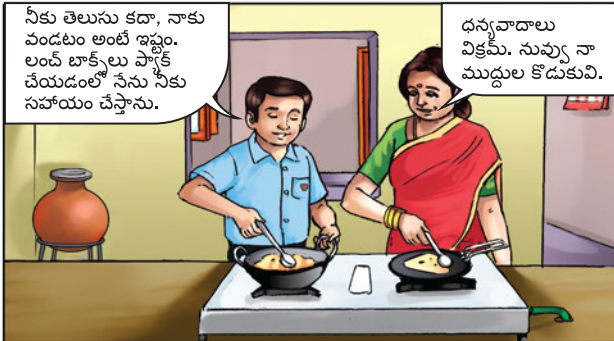
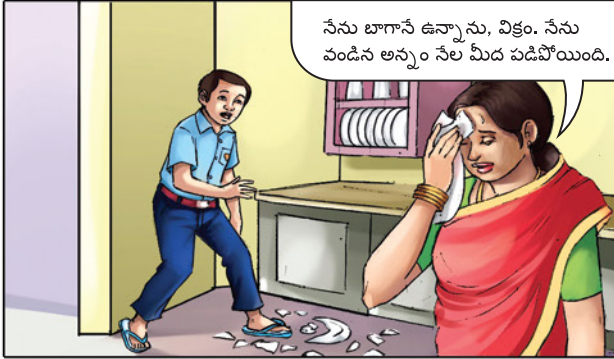
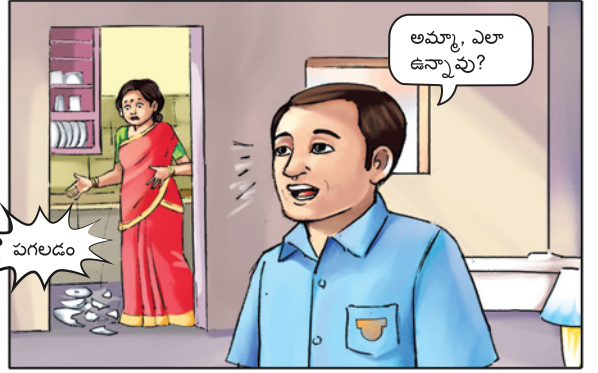
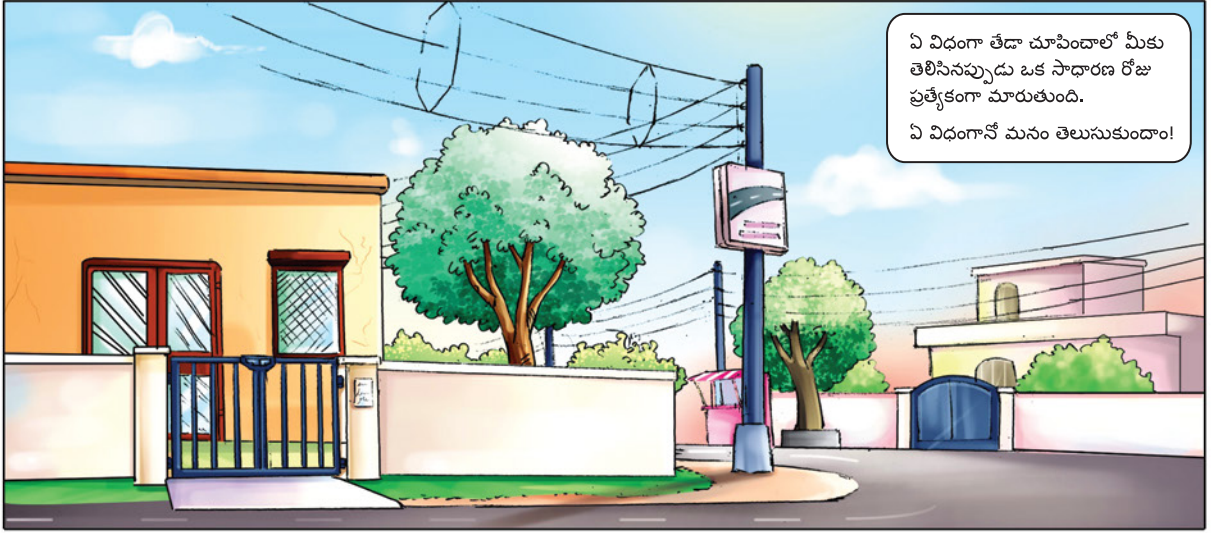
కామిక్ పుస్తకాన్ని సమీక్షించి మరియు ఫీడ్బ్యాక్ అందించిన రాగూర్ ఇంటర్నేషనల్ పాఠశాల ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ మల్లిక ప్రేమన్, టీచర్స్ మరియు విద్యార్థులకు కూడా మేము కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాము.

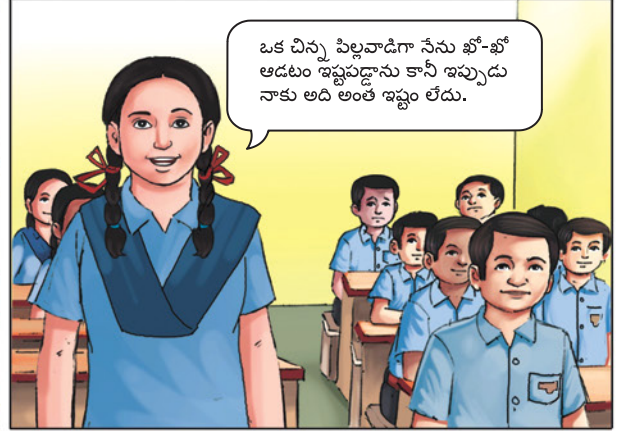
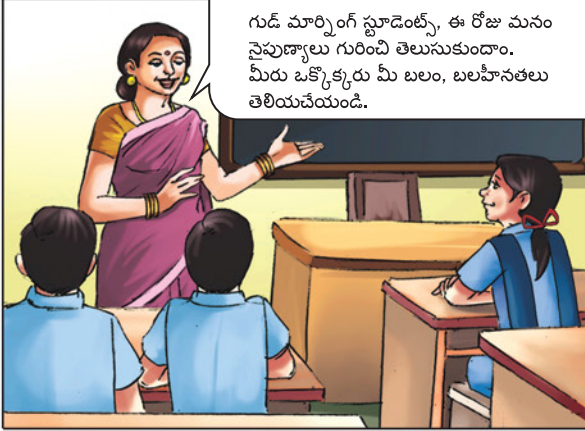
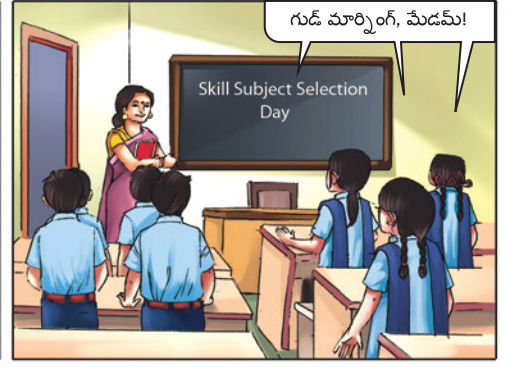
సరితా జాదవ్ ఈ కామిక్ పుస్తకం అభివృద్ధి చేసి, తయారు చేయడాన్ని సమన్వయం చేసారు. తమ విలువైన సమీక్ష మరియు అందించిన సమాచారానికి జాయ్స్ పోస్ మరియు ప్రశాంత్ యాదవ్లకు ధన్యవాదాలు.

యునెస్కో (UNESCO) కోసం యుఎన్ఎఫ్డీఎస్ (UNAIDS) యునిఫైడ్ బడ్జెట్, రిజల్ట్స్ అండ్ అకౌంటబిలిటీ ఫ్రేమ్వర్క్ (UBRAF) ఫండింగ్ నుండి లభించిన ఆర్థిక సహాయంతో దీని ప్రచురణ సాధ్యమైంది.

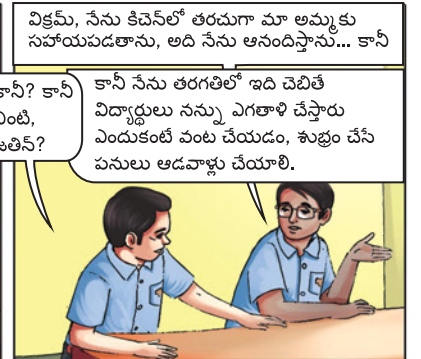
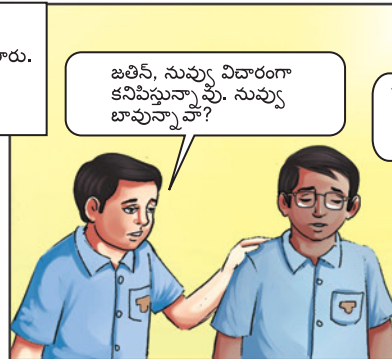
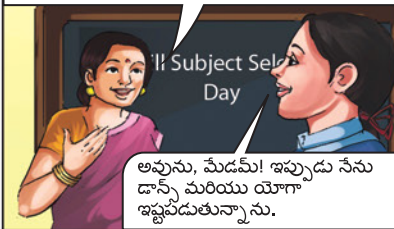
ఈ కామిక్ పుస్తకం క్లే బైన్స్ యొక్క ఆలోచనతో, రూపొందించబడి మరియు చిత్రించబడింది

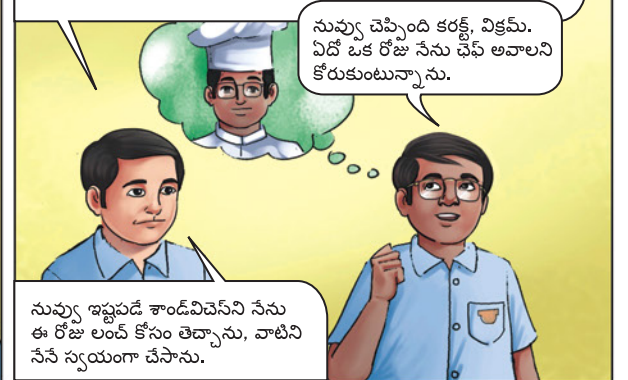
అది పూర్తిగా సహజం. యుక్త వయస్సులో, పిల్లలు అందరూ శారీరకంగా మరియు మానసికంగా ఎదుగుతారు. కాబట్టి కాలంతో పాటు మీకు ఉన్న ఆసక్తులు కూడా మారడం సాధారణం.

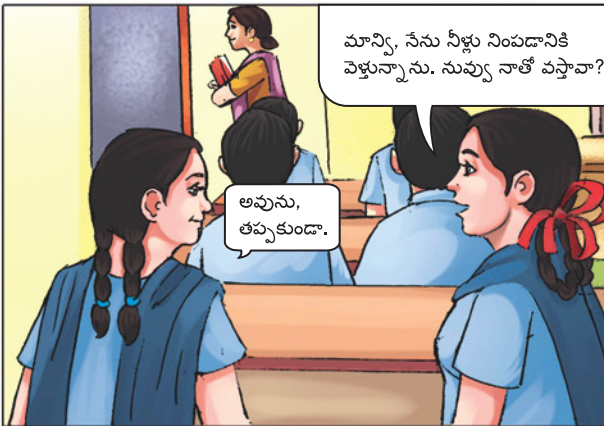
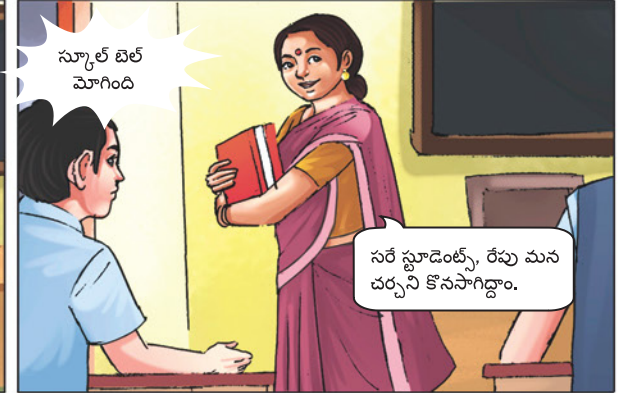
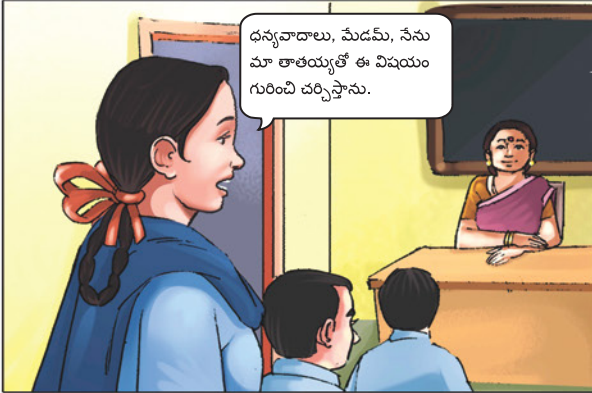
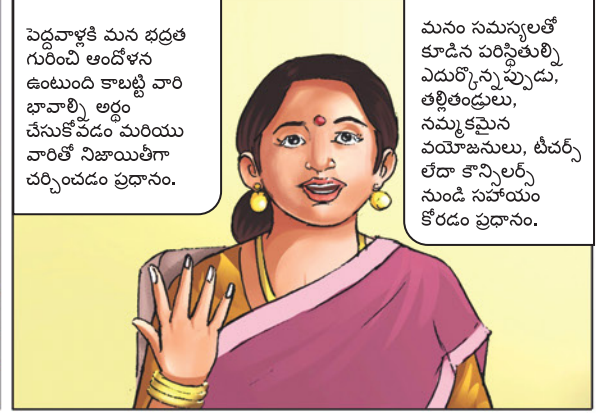
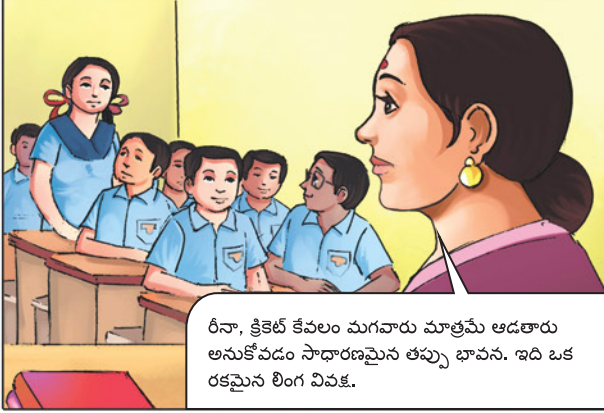
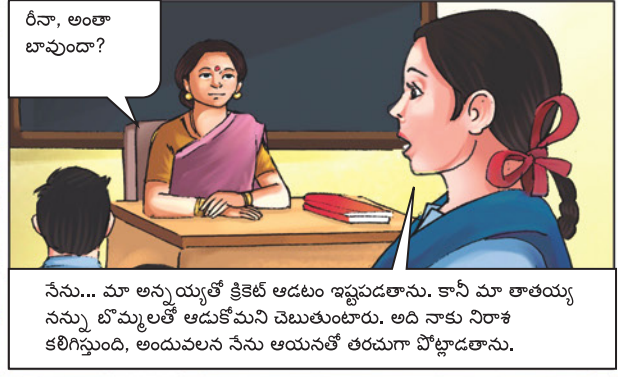

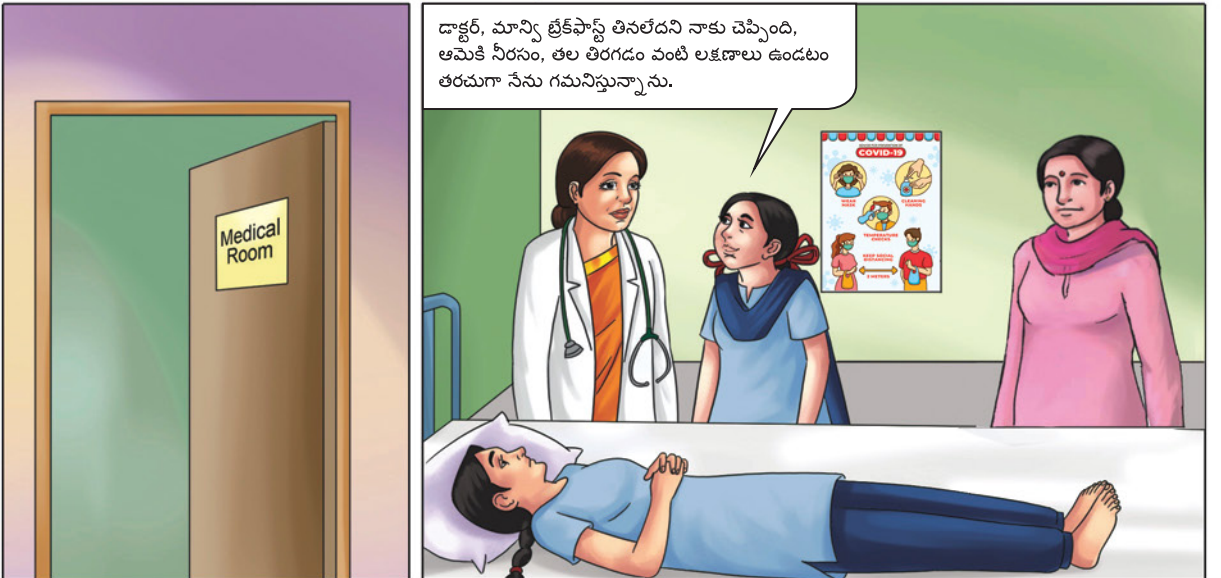
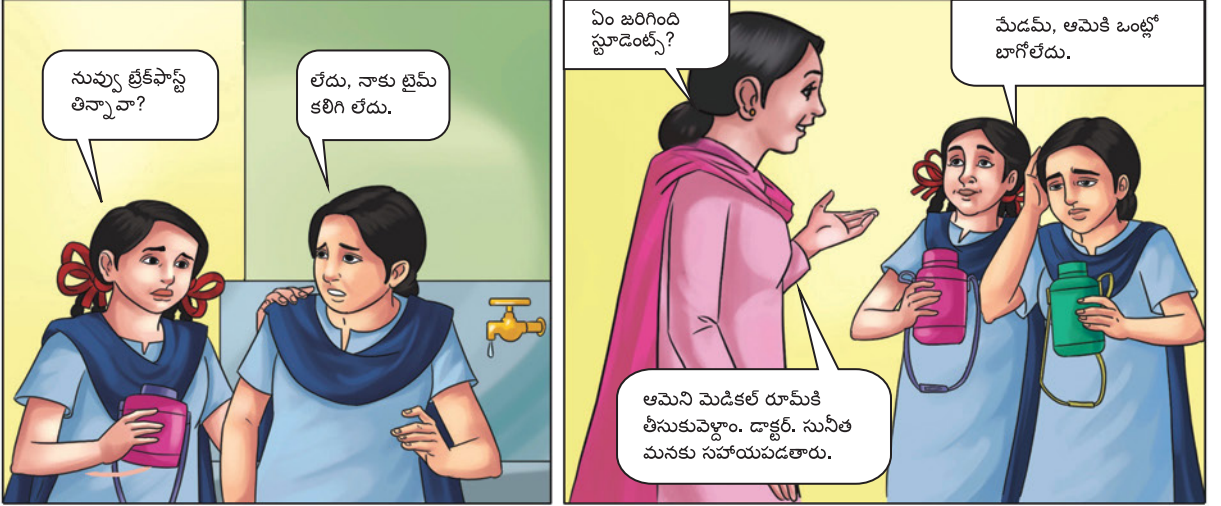
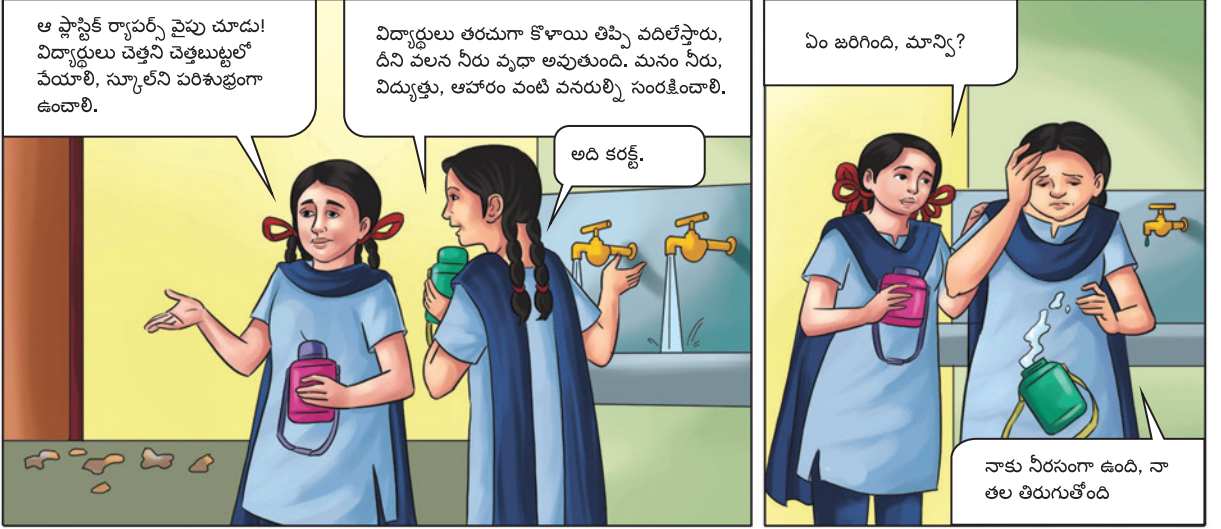
కాదు జతినీ, దీనిలో తప్పు లేదు. నేను కూడా వండటానికి, కిచెన్లో అమ్మకు సహాయపడటానికి ఇష్టపడతాను. కేవలం ఆడవాళ్లు మాత్రమే వంట వండాలని సూచించడం అనేది లింగ వివక్షతో కూడిన మూస ధోరణి. వంట వండటం అనేది ప్రాథమికమైన జీవిత నైపుణ్యం మరియు దానిని ఆడ, మగ ఇద్దరూ కూడా ఒక అభిరుచిగా లేదా వృత్తిగా కొనసాగించవచ్చు.

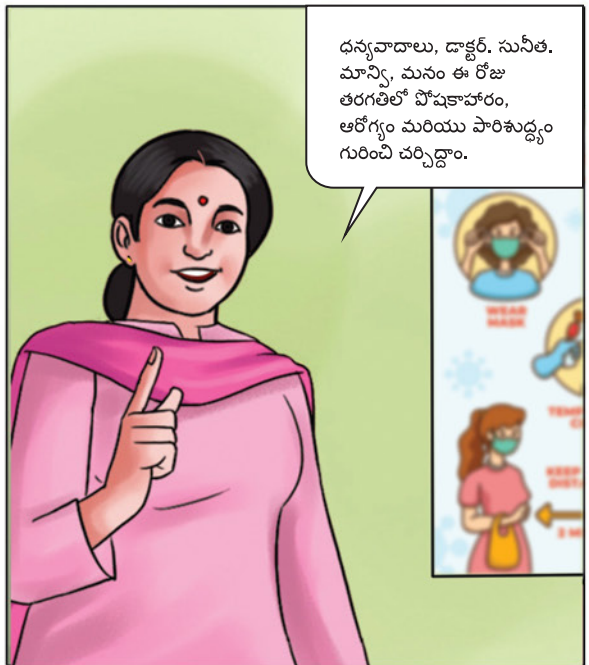
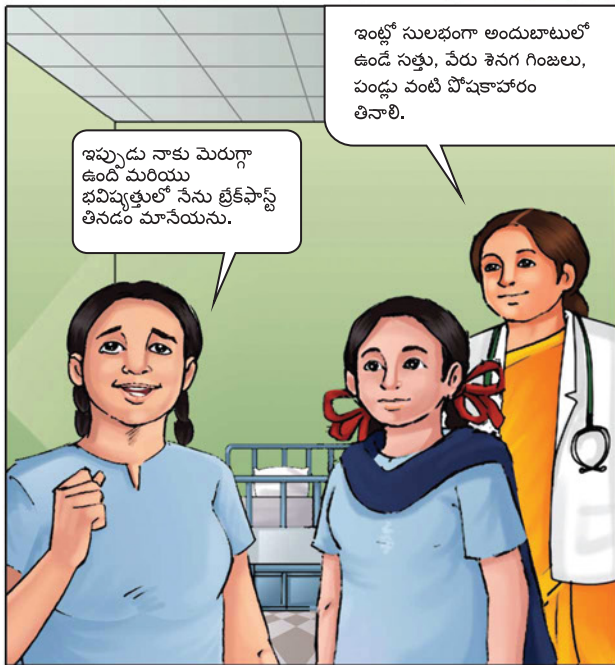
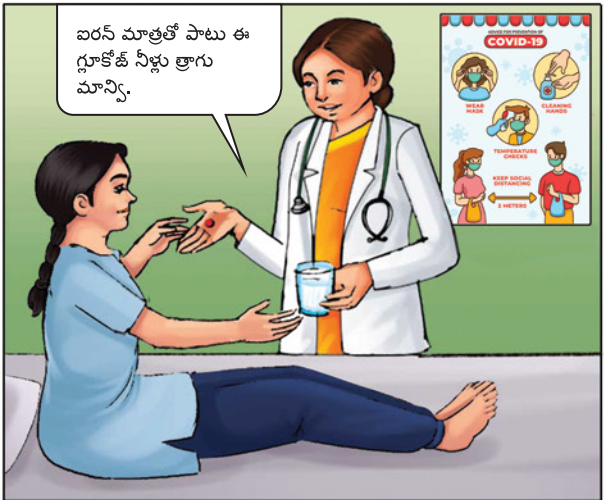
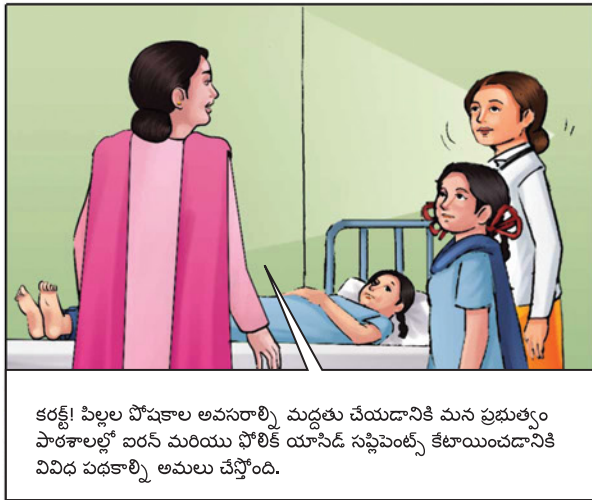
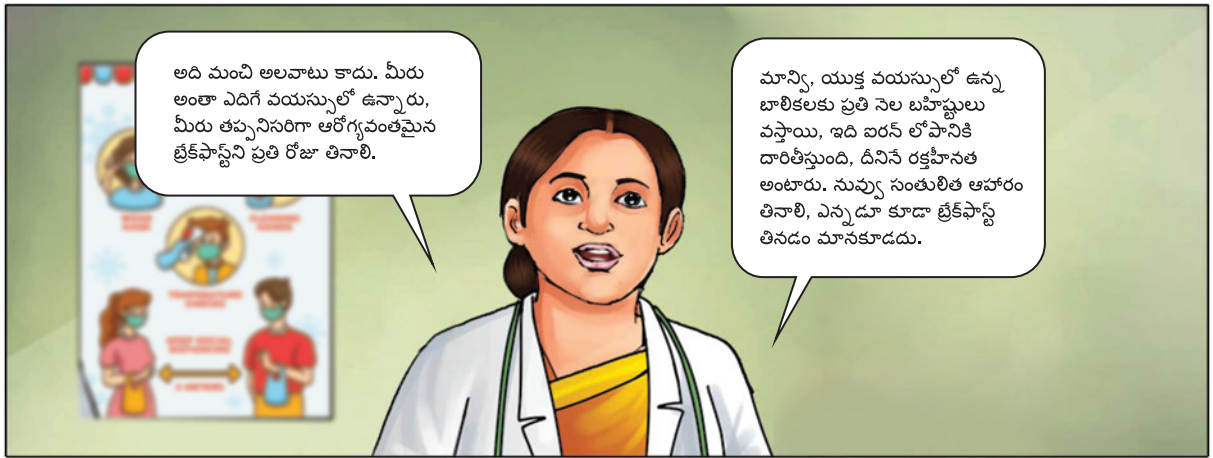

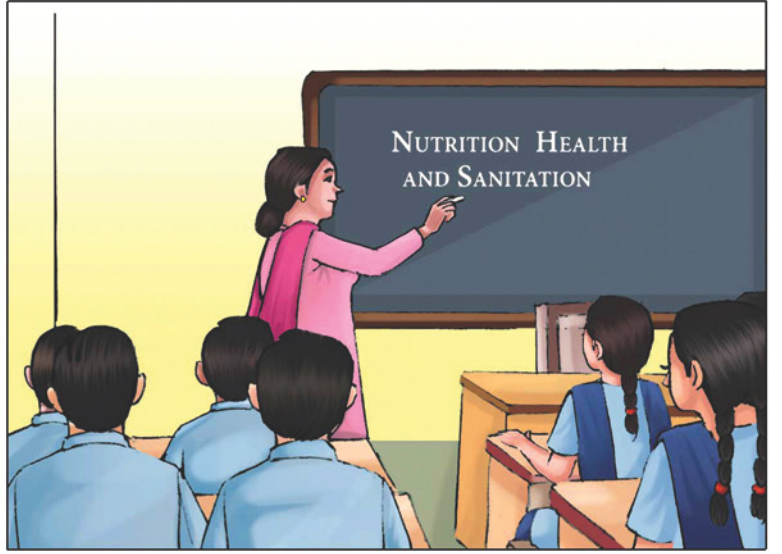
జతినీ, నువ్వు ఒక గొప్ప డెప్ అవుతావని ఖచ్చితంగా చెప్తాను. ఎందుకంటే వంట వండటంలో నీకు ఎంతో ఆసక్తి, అభిరుచి ఉన్నాయి.

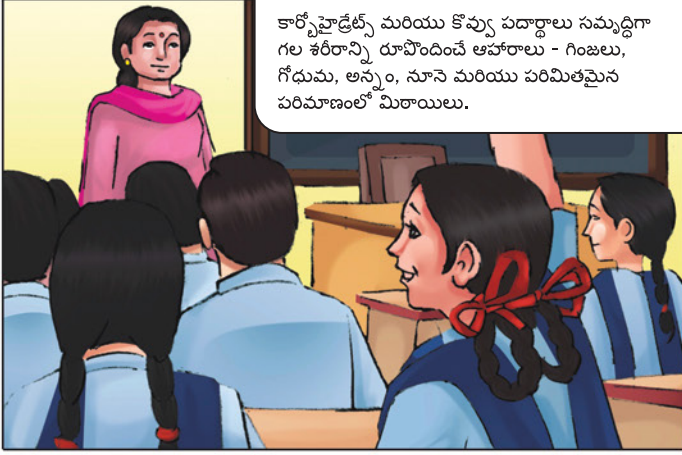

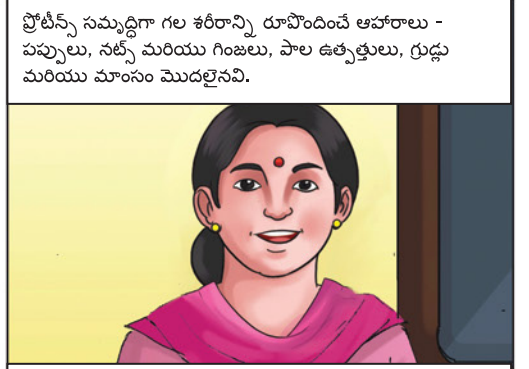

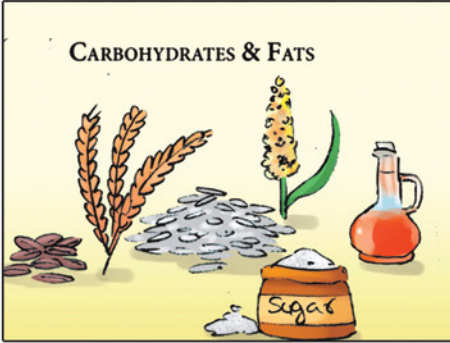

కార్బోహైడ్రేట్స్ మరియు కొవ్వు పదార్థాలు సమృద్ధిగా గల శరీరాన్ని రూపొందించే ఆహారాలు - గింజలు, గోధుమ, అన్నం, నూనె మరియు పరిమితమైన పరిమాణంలో మిరాయిలు.

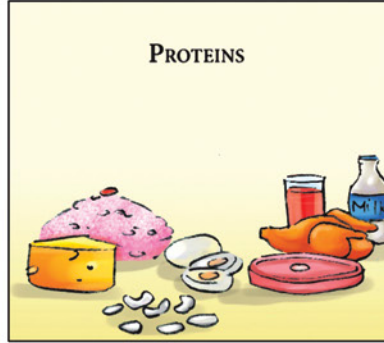

ప్రోటీన్స్ సమృద్ధిగా గల శరీరాన్ని రూపొందించే ఆహారాలు - పప్పులు, నట్స్ మరియు గింజలు, పాల ఉత్పత్తులు, గుడ్లు మరియు మాంసం మొదలైనవి.

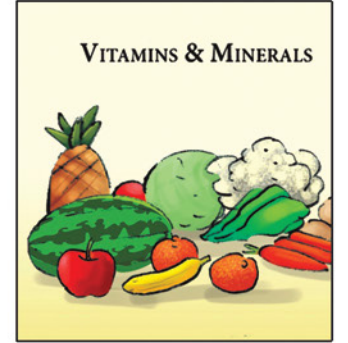
విటమిన్స్ మరియు మినరల్స్ సమృద్ధిగా గల రక్షణనిచ్చే ఆహారాలైన - కూరగాయలు మరియు పండ్లు.

CARBOHYDRATES & FATS

PROTEINS

VITAMINS & MINERALS

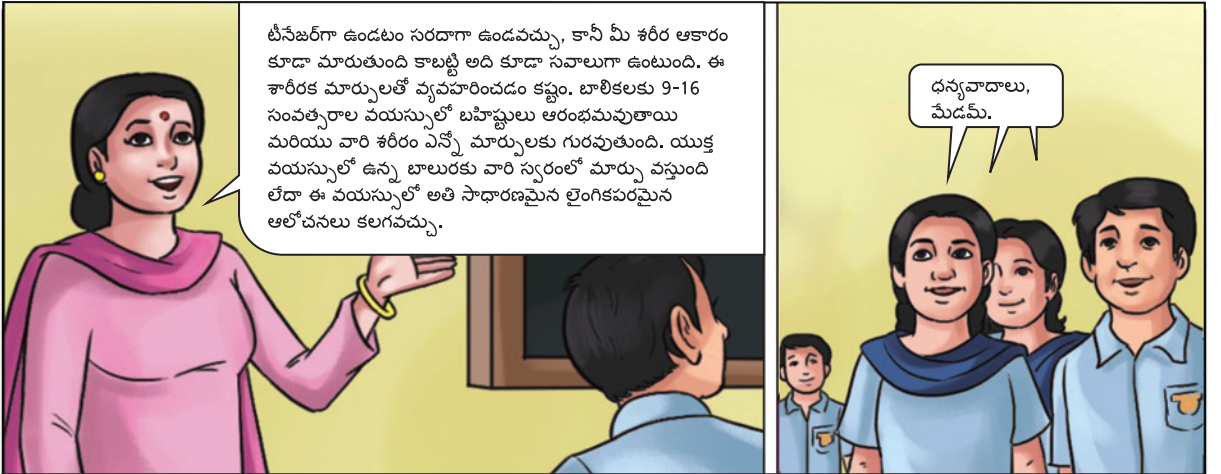
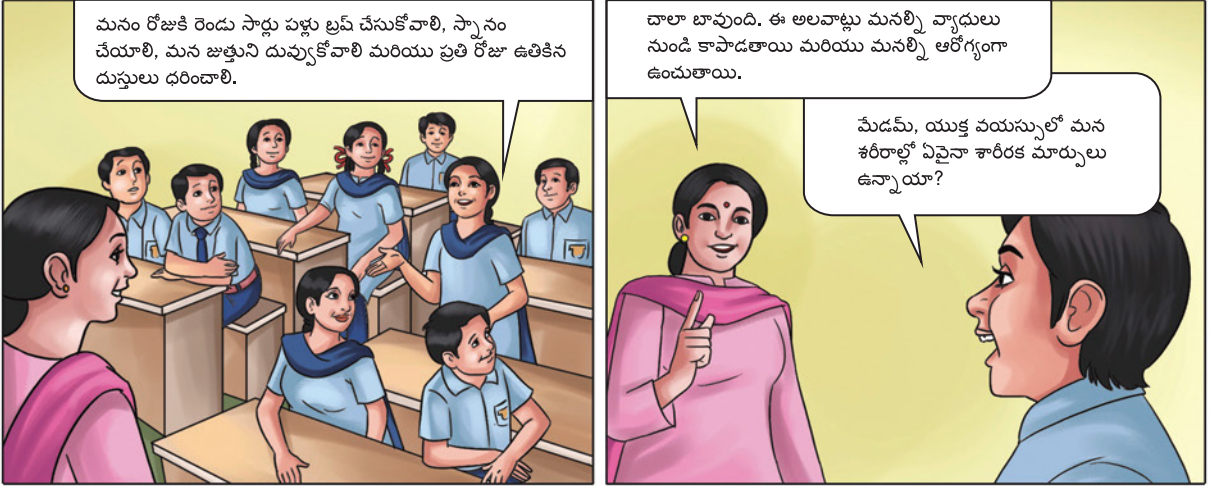
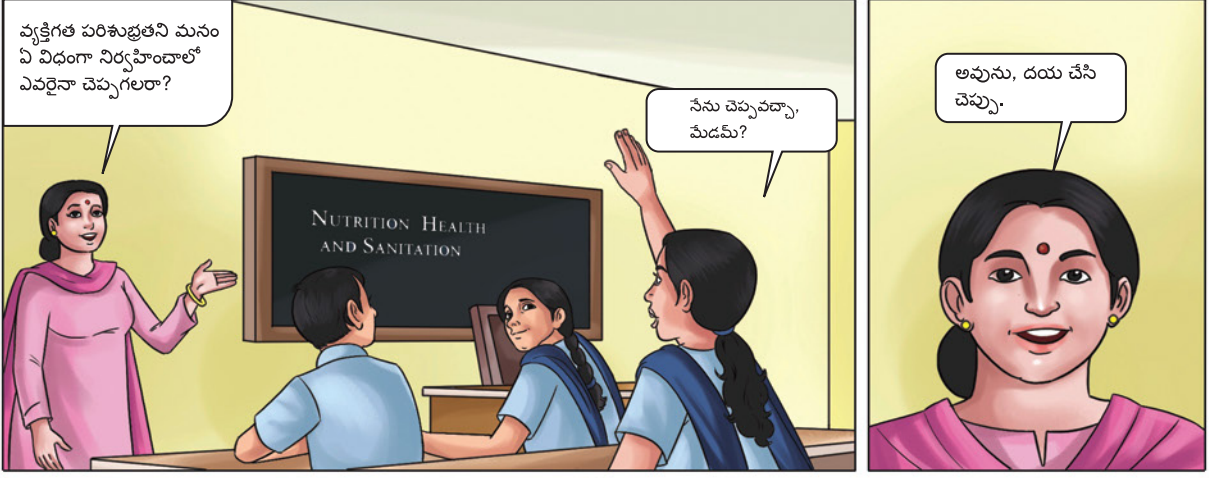

ఈ అన్ని ఆహారాలు కలయిక సంతృప్తి ఆహారాన్ని రూపొందిస్తుంది మరియు ఆరోగ్యంగా మరియు బలంగా పెరగడానికి ఇవి అవసరమైనవి!

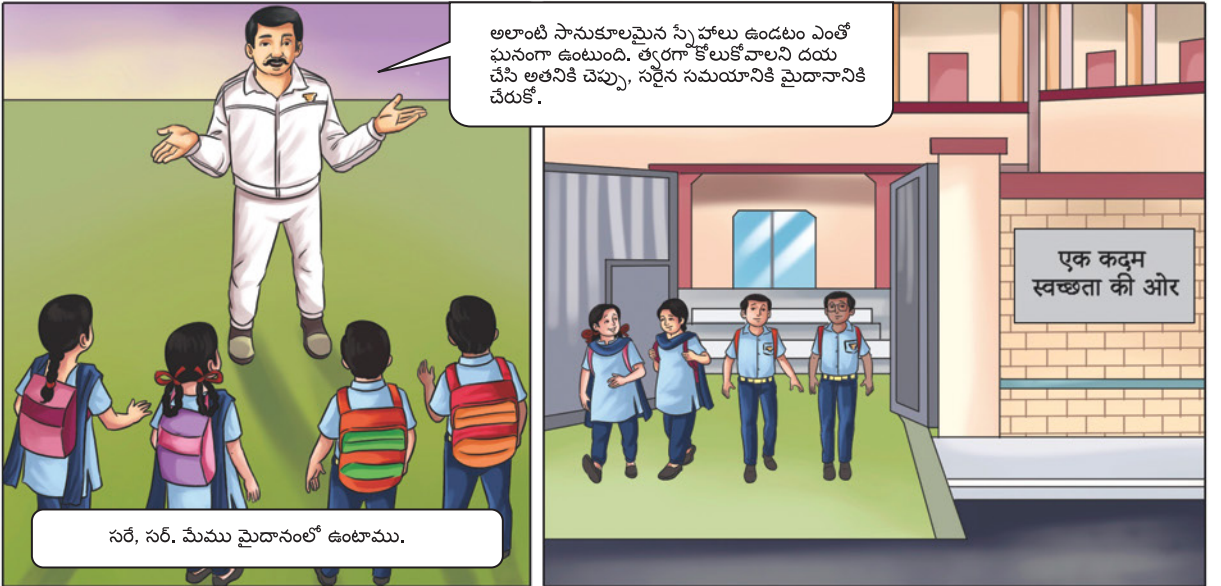
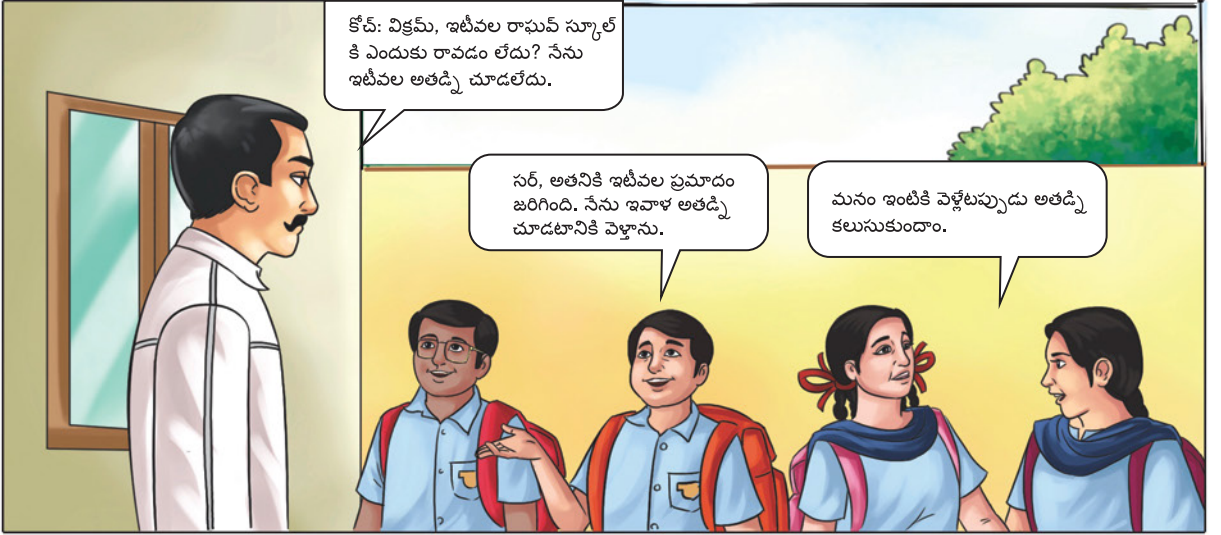
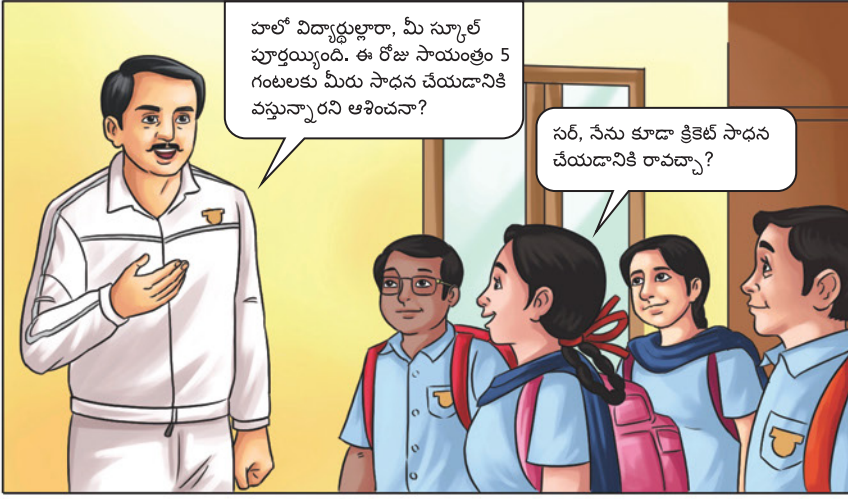

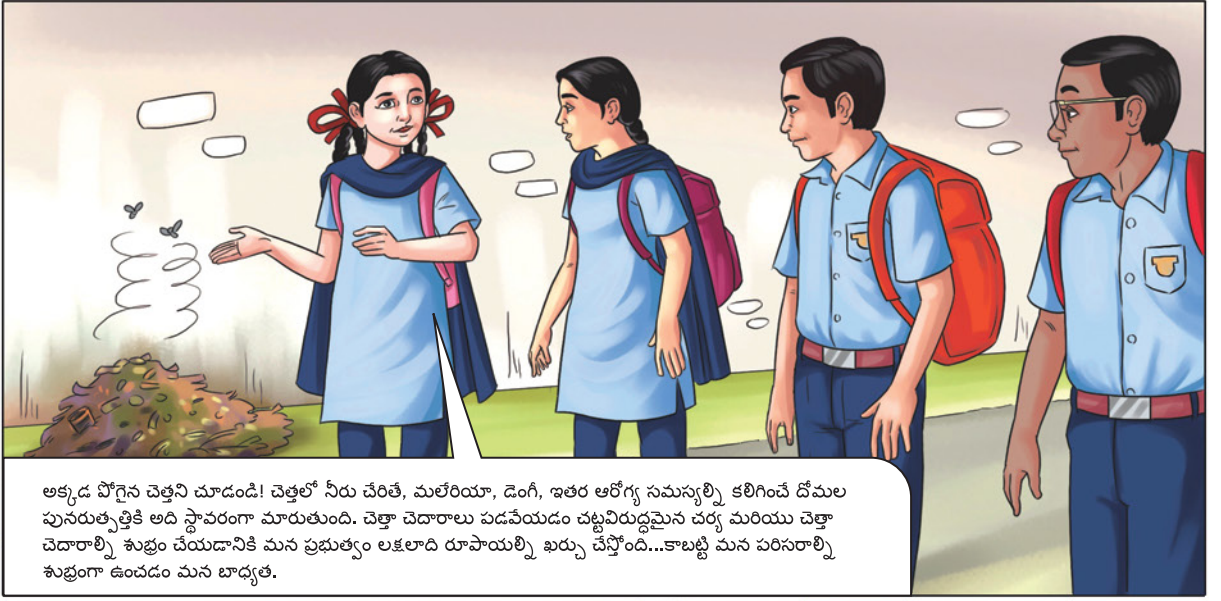
ఎన్నో ధన్యవాదాలు, మేడమ్!

NUTRITION H
AND SANITATI

రోజుకి మూడు రెగ్యులర్ భోజనాలు తినడం మన పోషకాహారం అవసరాలు తీరడంలో సహాయపడతాయి. భోజనాలు తినకుండా మానరాదని సలహా ఇవ్వడమైంది. మనం విటమిన్స్, మినరల్స్ మరియు కార్బోహైడ్రేట్స్ని తీసుకోకపోతే మనలో శక్తి లోపించడానికి దారితీస్తుంది లేదా ఏకాగ్రత చూపించడంలో సమస్య కలుగుతుంది. యుక్త వయస్సులో, బాలురు మరియు బాలికలు కూడా శారీరక మార్పులకు గురవుతారు. మన శరీరం గురించి సరైన సమాచారాన్ని కలిగి ఉండటం చాలా ప్రధానం. కాబట్టి ఎప్పుడైనా సందేహం కలిగితే, దయ చేసి వయోజనుల్ని సందేహాలు అడగండి.

అక్కడ పోగైన చెత్తని చూడండి! చెత్తలో నీరు చేరితే, మలేరియా, డెంగీ, ఇతర ఆరోగ్య సమస్యల్ని కలిగించే దేమల పునరుత్పత్తికి అది స్థావరంగా మారుతుంది. చెత్తా చెదారాలు పడవేయడం చట్టవిరుద్ధమైన చర్య మరియు చెత్తా చెదరాల్ని శుభ్రం చేయడానికి మన ప్రభుత్వం లక్షలాది రూపాయల్ని ఖర్చు చేస్తోంది...కాబట్టి మన పరిసరాల్ని శుభ్రంగా ఉంచడం మన బాధ్యత.

విషపూరితమైన రసాయనాలు మరియు వ్యాధులు, చెత్తలో సూక్ష్మ క్రిముల్ని కలిగిస్తాయి, నీటి వ్యవస్థల్ని కూడా కలుషితం చేస్తాయి మరియు నీటి సంబంధిత వ్యాధుల్ని వ్యాప్తి చేస్తాయి. ఇది మనుష్యులు, జంతువులకు కూడా హానికరం. ఇది మన పాఠశాల మరియు కమ్యూనిటీకి కూడా చెడ్డ పేరు కలిగిస్తుంది.

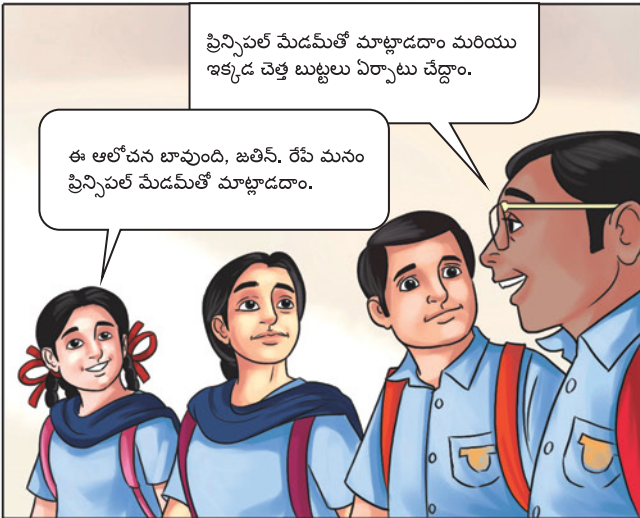

తడి, పొడి వర్షాల్ని పేరు చేయడం కూడా ప్రధానం. కాబట్టి, మనకు రెండు వేర్వేరు చెత్త బుట్టలు ఉండాలి మరియు తదనుగుణంగా ఉపయోగించాలి.

ప్రిన్సిపల్ మేడమ్తో మాట్లాడదాం మరియు ఇక్కడ చెత్త బుట్టలు ఏర్పాటు చేద్దాం.

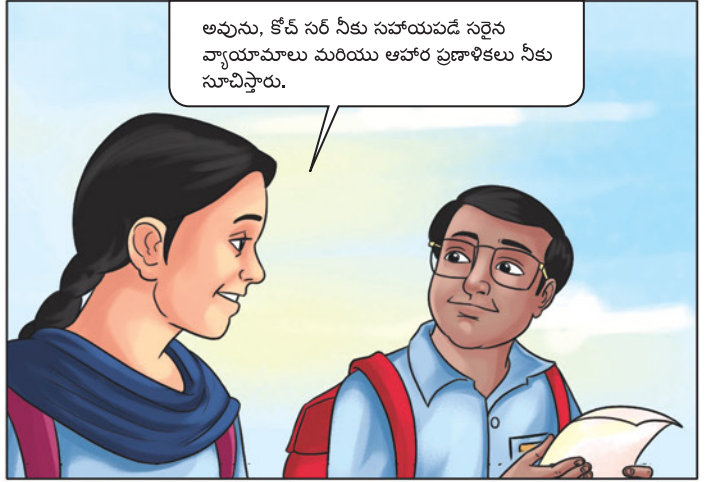
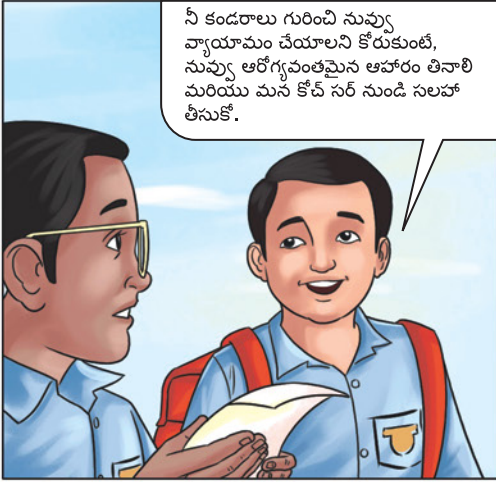
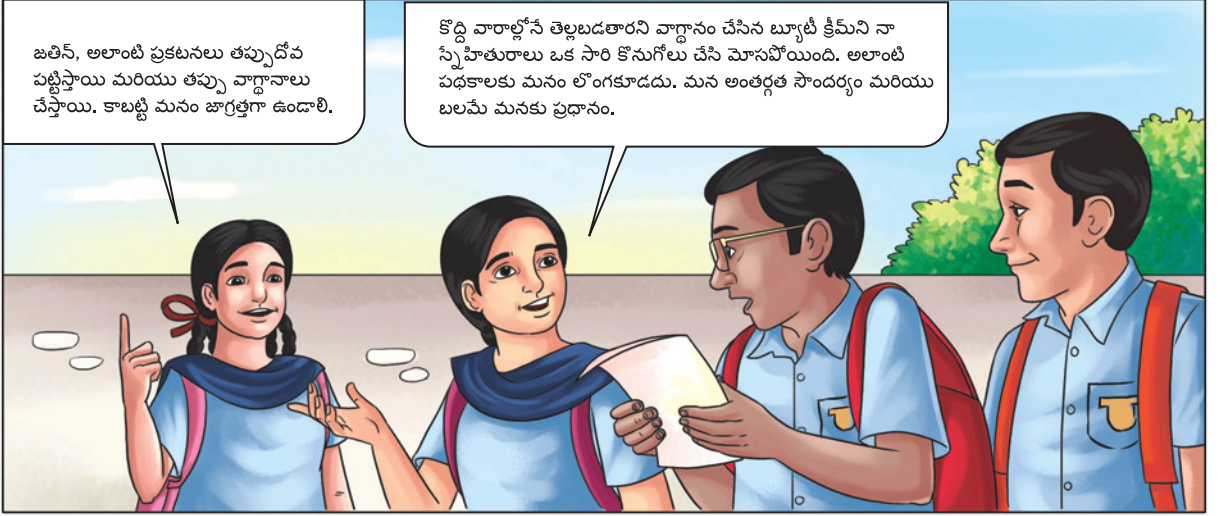
ఈ ఆలోచన బావుంది, జతిన. రేపే మనం ప్రిన్సిపల్ మేడమ్తో మాట్లాడదాం.

ఏంటి చదువుతున్నావు జతిన?

కండరాల్ని రూపొందించడంలో సహాయపడే ఏదో ప్రొటీన్ పౌడర్ కి సంబంధించిన కరవత్తం ఇది. మన వార్షిక క్రిడా దినోత్సవానికి ముందు నేను సాధన చేయాల్సిన అవసరం ఉండటంతో నా కోసం కొనుగోలు చేయాలని ప్రణాళిక చేస్తున్నాను.

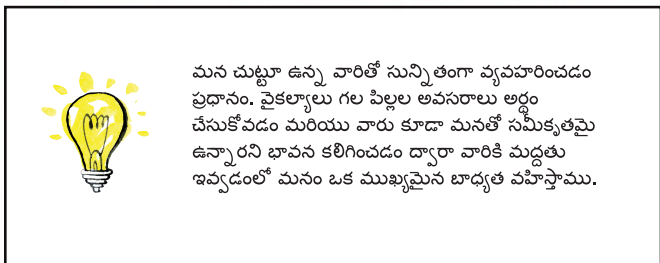
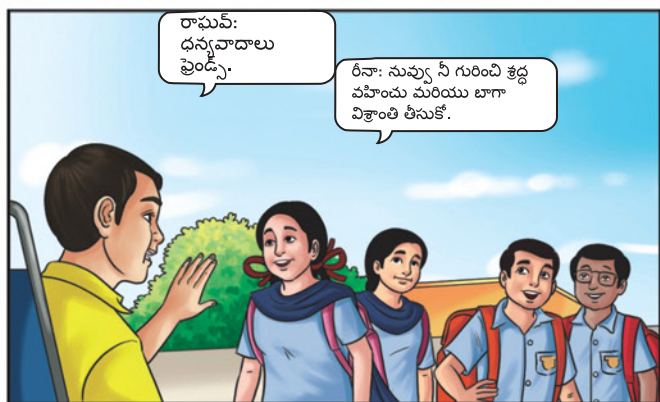
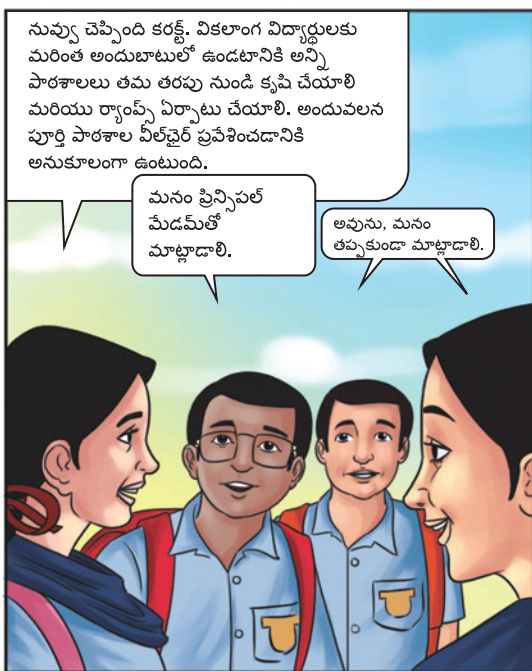
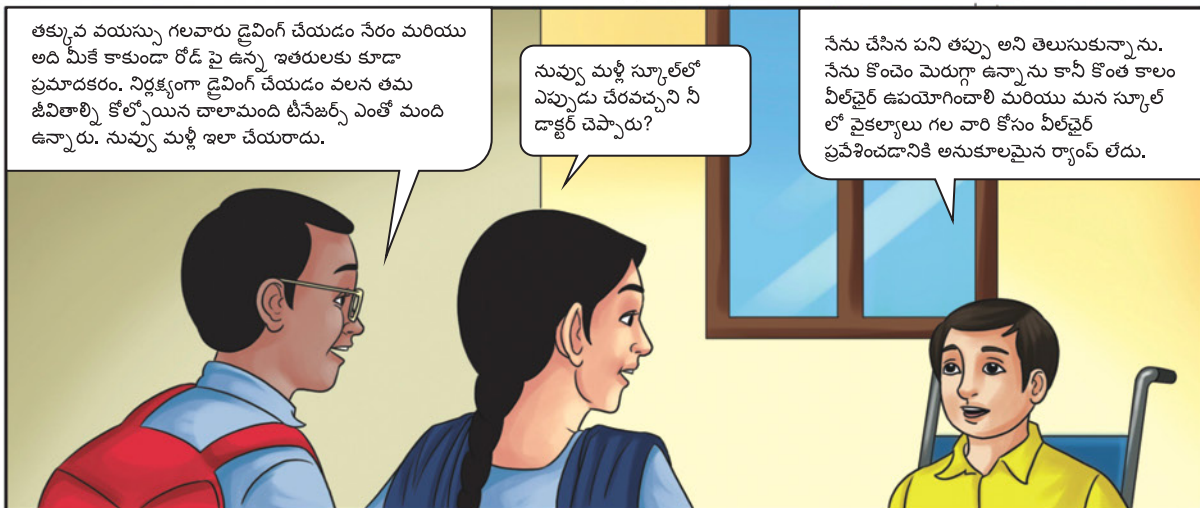
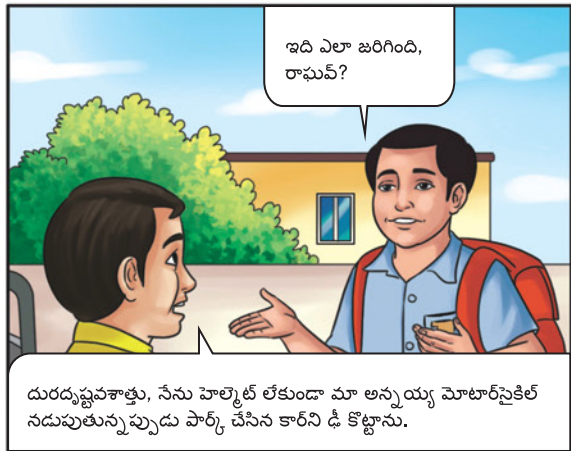
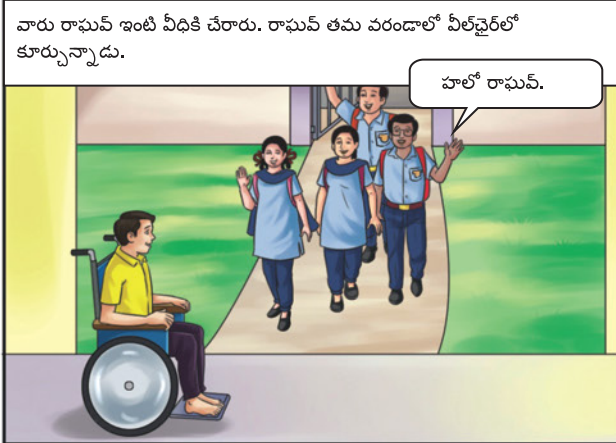

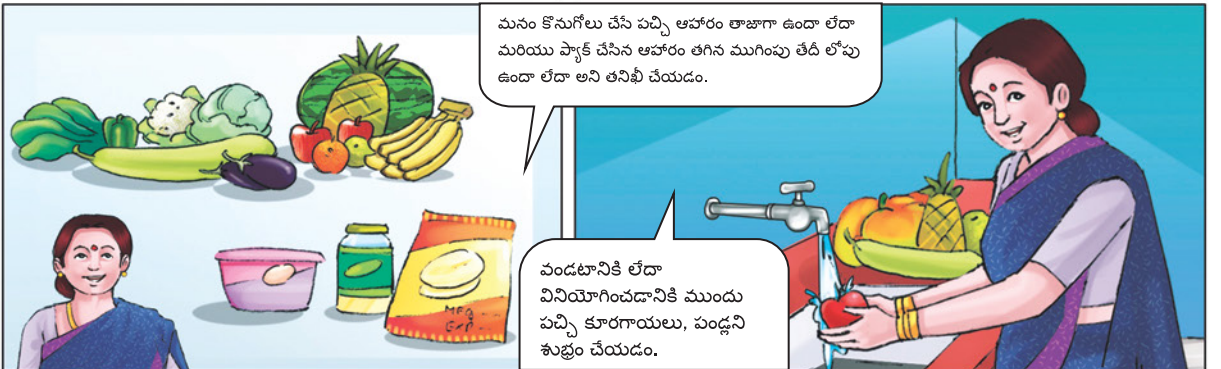
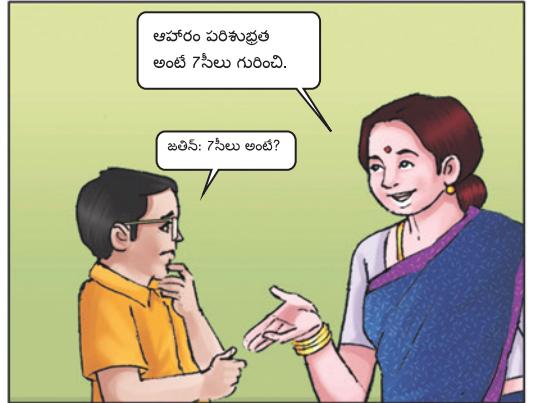
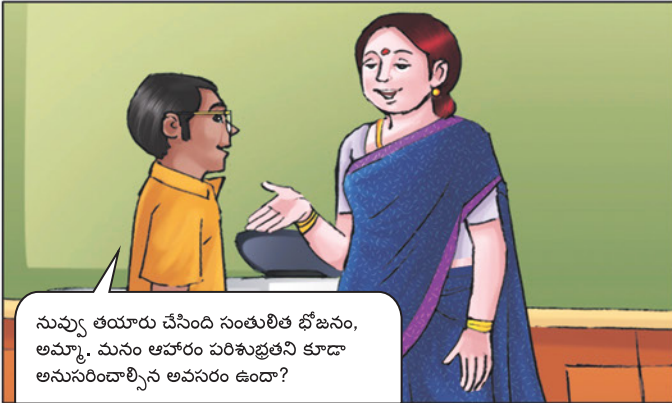
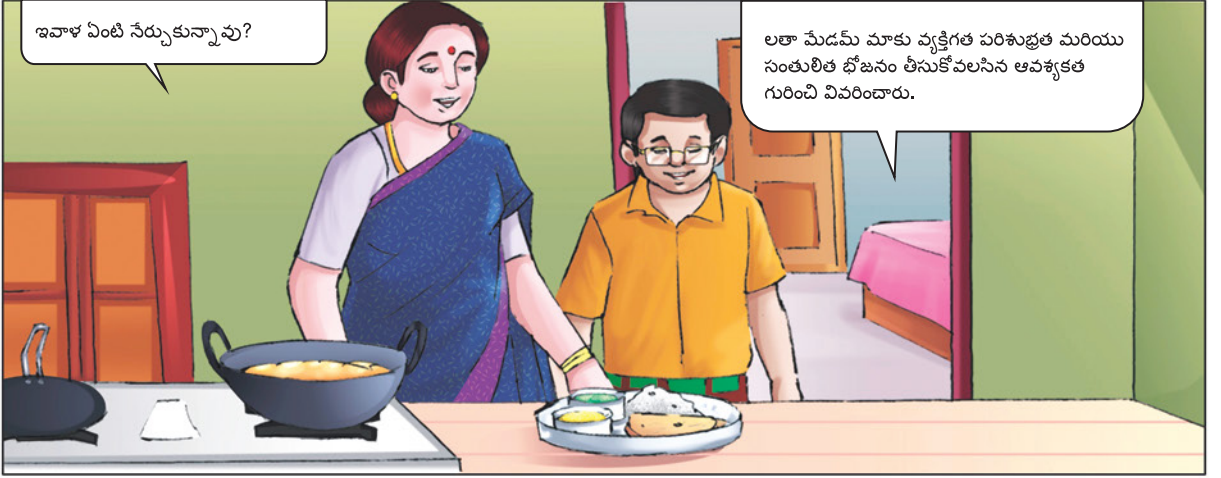
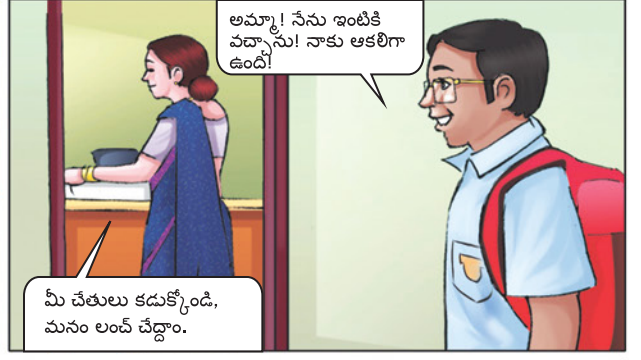
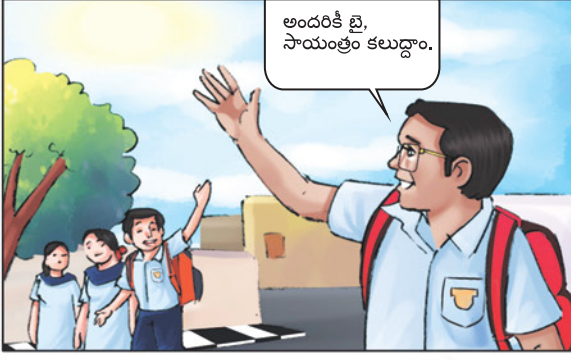

మన అందం అనేది మనకు ఉన్న విలువలతో పాటు మనం ఎంత ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తున్నామో అనే విషయం పై ఆధారపడింది. అందం మరియు ఆదర్శవంతమైన శరీరం అనేవి సమాజం ఏర్పర్చిన అసత్యమైన రూపం. మనం మనదైన విధానాల్లో అందంగా ఉన్నాము, తప్పుదేవ పట్టిందే ప్రకటనల అసత్య ప్రమాణాలకు మోసపోకూడదు.

కుటుంబం, తోటివారు, సంస్కృతి, జాతి, సామాజిక నేపథ్యం, లింగం, మతం వంటి అంశాలు ఆధారంగా ప్రతి వ్యక్తికీ విలువలు ఉంటాయి.

కానీ మన చర్యలకు మార్గదర్శకత్వం వహించడానికి చేర్చడానికి మనం ఎంచుకునే వ్యక్తిగత గుణాలే అత్యంత ప్రధానమైనవి; మనం ఏ రకమైన వ్యక్తిగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాము; మనల్ని మనం మరియు ఇతరులతో వ్యవహరించుకునే విధానం మరియు మన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచంతో మనకు ఉన్న పరస్పర సంబంధాలు.

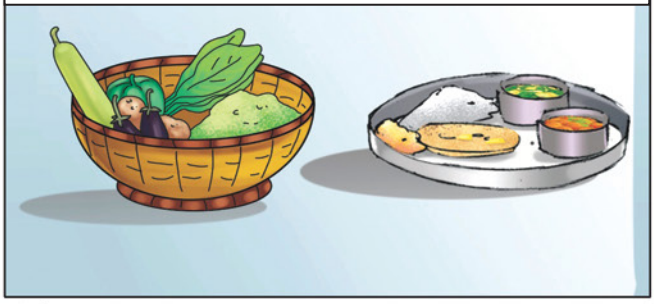

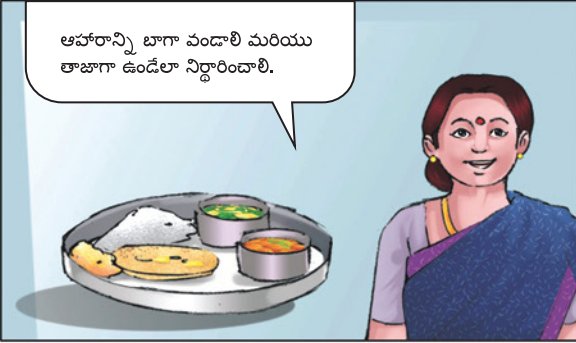
దుమ్ము మరియు క్రిముల్ని నివారించడానికి ఆహారం మరియు త్రాగు నీటిని కవర్ చేయడం.

పచ్చి ఆహారం మరియు వండిన ఆహారాన్ని వేరుగా ఉంచడం ద్వారా పరస్పరం కలుషితమవడం నివారించాలి.

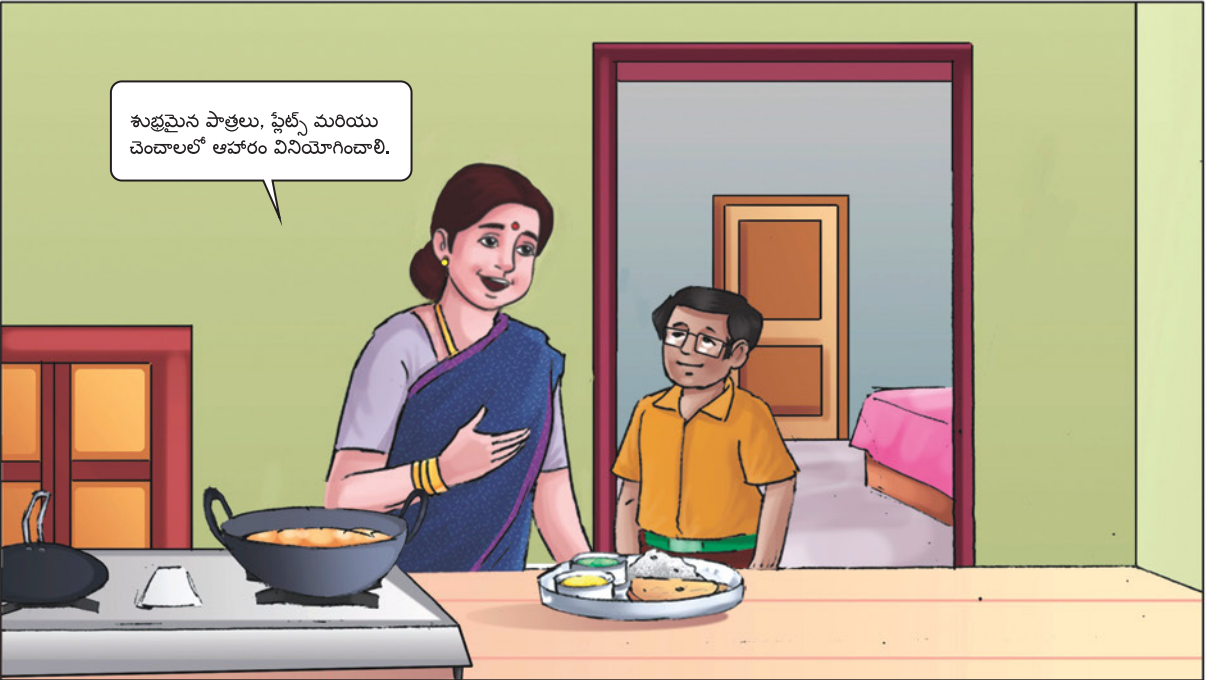
ఆహారాన్ని బాగా వండాలి మరియు తాజాగా ఉండేలా నిర్ధారించాలి.

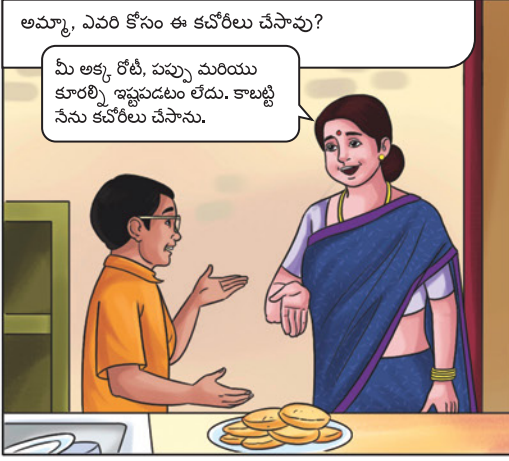
పచ్చి మరియు వండిన ఆహారాన్ని చల్లబరచాలి మరియు రిఫ్రిజిరేటర్‌లో సురక్షితంగా మరియు వేరుగా ఉంచాలి.

శుభ్రమైన పాత్రలు, ప్లేట్స్ మరియు చెంచాలలో ఆహారం వినియోగించాలి.

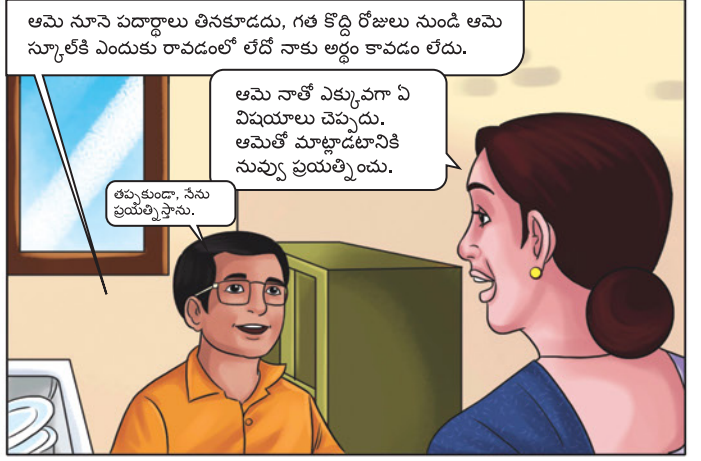

యుక్త వయస్సులో పోషకాహారం అవసరాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఎందుకంటే ఇది వేగంగా ఎదిగే మరియు అభివృద్ధి చెందే దశ. ఆరోగ్యవంతమైన ఆహారపు అలవాట్లు మరియు ఆహారం పరిశుభ్రతని నిర్వహించడం అనేవి మంచి ఆరోగ్యాన్ని నిర్వహించడానికి అవసరం. ఉదాహరణకు, తృణ దాన్యాలు, మొలకెత్తిన గింజలు, స్థానిక పానీయాలు త్రాగడం (ప్యాక్‌డ్ డ్రింక్స్ కి బదులు), జంక్ ఆహారాన్ని తక్కువ చేయడం మరియు ఇనుము పాత్రలలో వండటం వలన ఆహారంలో ఐరన్ శాతం పెరుగుతుంది.

అమ్మా, ఎవరి కోసం ఈ కడోరీలు చేసావు?

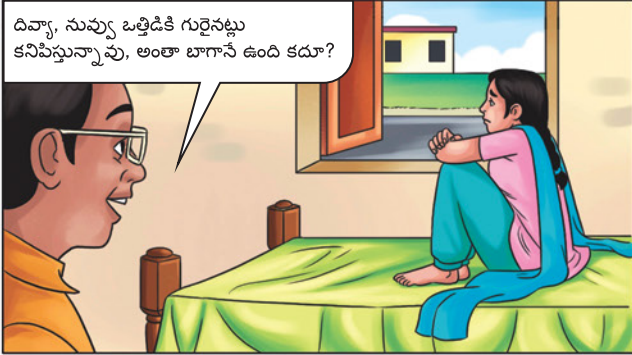
మీ అక్క రోటీ, పప్పు మరియు కూరల్ని ఇష్టపడటం లేదు. కాబట్టి నేను కడోరీలు చేసాను.

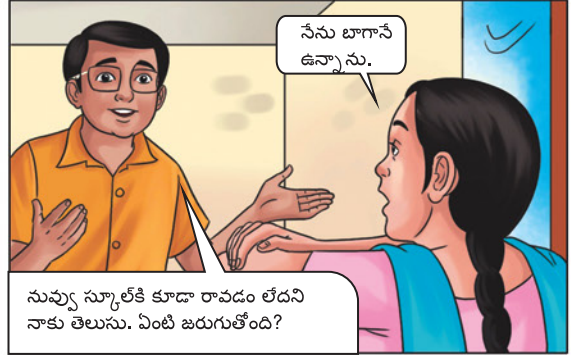
ఆమె నూనె పదార్థాలు తినకూడదు, గత కొద్ది రోజులు నుండి ఆమె స్కూల్ కి ఎందుకు రావడంలో లేదో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

ఆమె నాతో ఎక్కువగా ఏ విషయాలు చెప్పదు. ఆమెతో మాట్లాడటానికి నువ్వు ప్రయత్నించు.

తప్పకుండా, నేను ప్రయత్నిస్తాను.

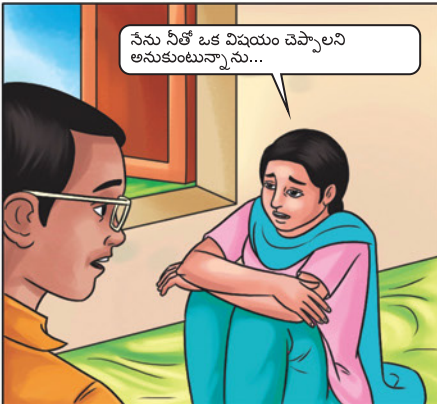

దివ్యా, నువ్వు ఒత్తిడికి గురైనట్లు కనిపిస్తున్నావు, అంతా బాగానే ఉంది కదూ?

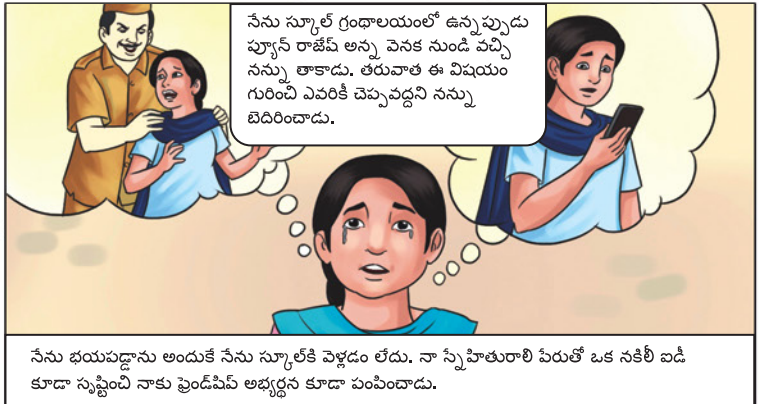

నేను బాగానే ఉన్నాను.

నువ్వు స్కూల్ కి కూడా రావడం లేదని నాకు తెలుసు. ఏంటి జరుగుతోంది?

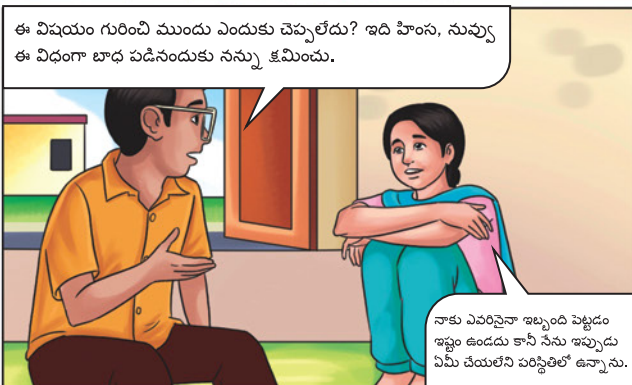

నేను నీతో ఒక విషయం చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను...

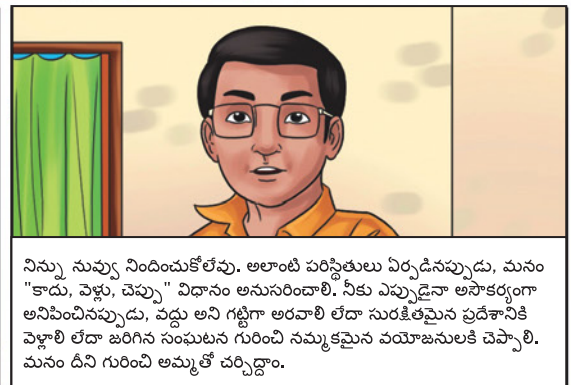
నేను స్కూల్ గ్రంథాలయంలో ఉన్నప్పుడు పూర్వ రాజేష్ అన్న వెనక నుండి వచ్చి నన్ను తాకాడు. తరువాత ఈ విషయం గురించి ఎవరికీ చెప్పవద్దని నన్ను బెదిరించాడు.

నేను భయపడ్డాను అందుకే నేను స్కూల్ కి వెళ్లడం లేదు. నా స్నేహితురాలి పేరుతో ఒక నకిలీ ఐడీ కూడా సృష్టించి నాకు ఫ్రెండ్ షిప్ అభ్యర్థన కూడా పంపించాడు.

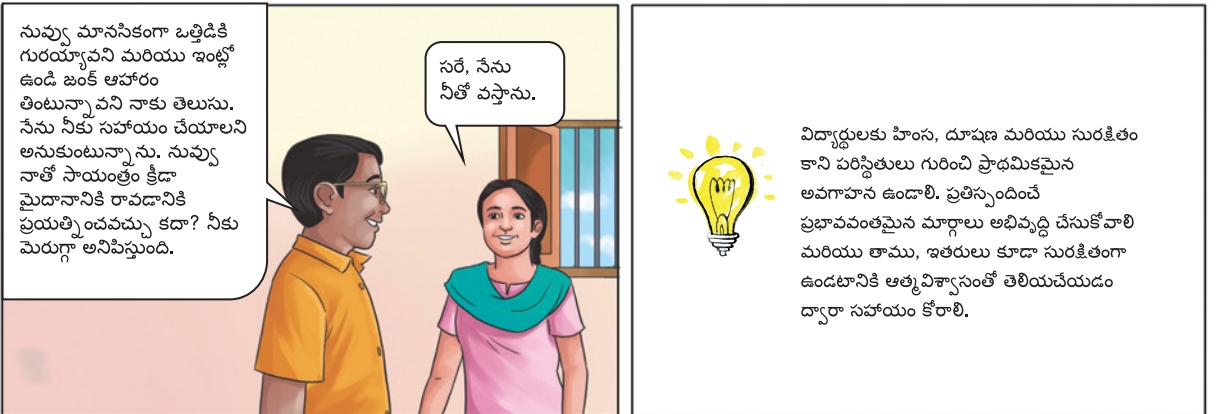
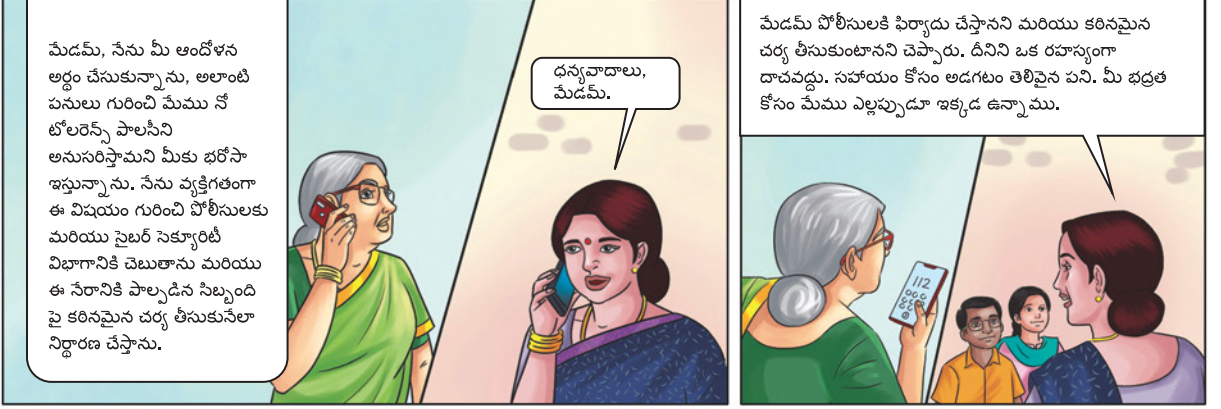
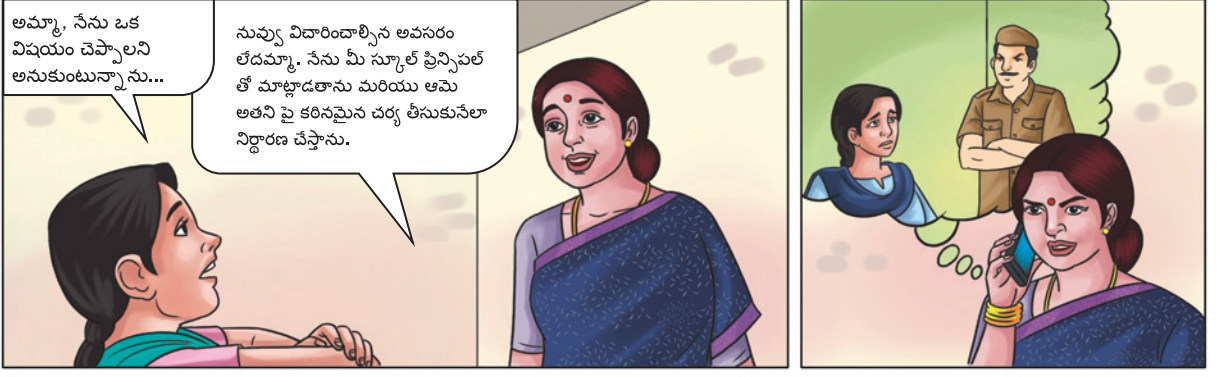

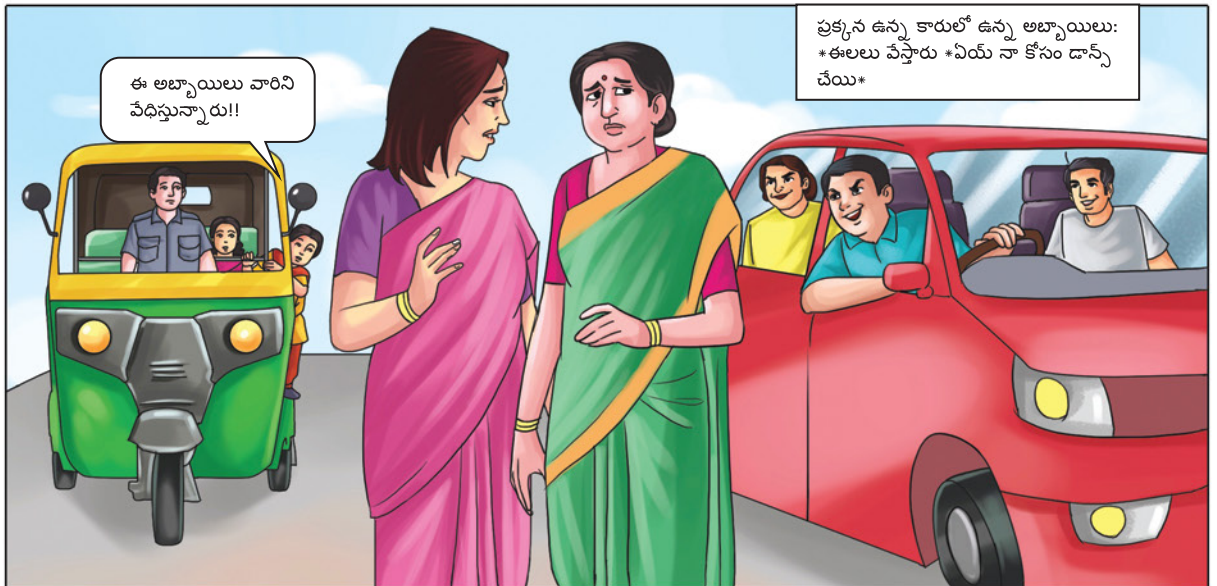
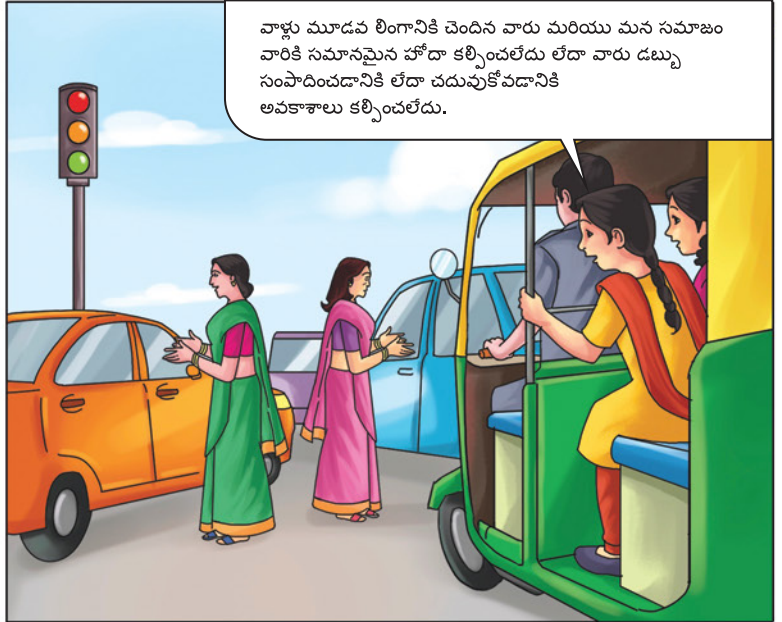
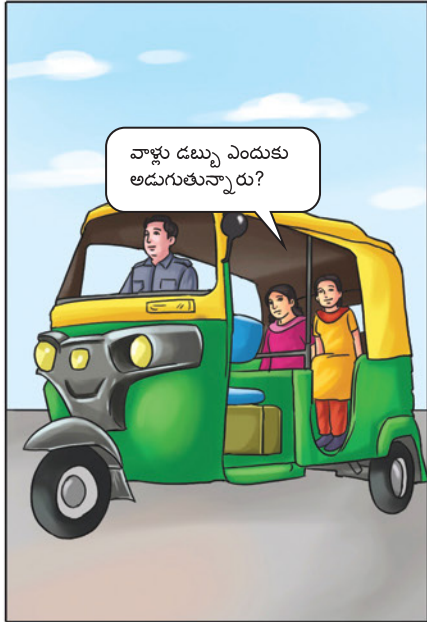
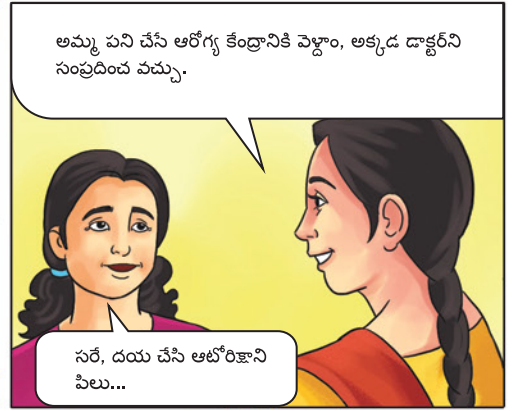
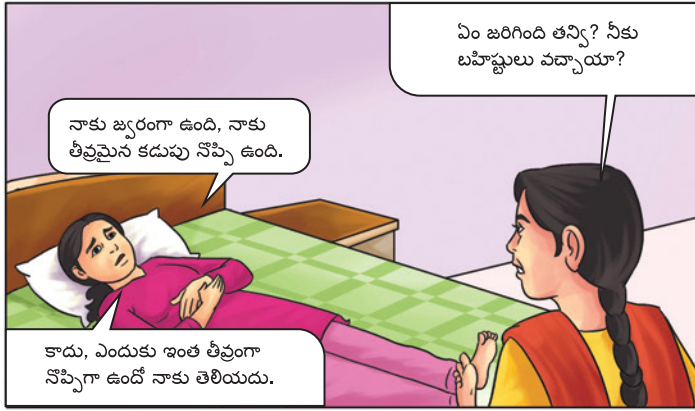
ఈ విషయం గురించి ముందు ఎందుకు చెప్పలేదు? ఇది హింస, నువ్వు ఈ విధంగా బాధ పడినందుకు నన్ను క్షమించు.

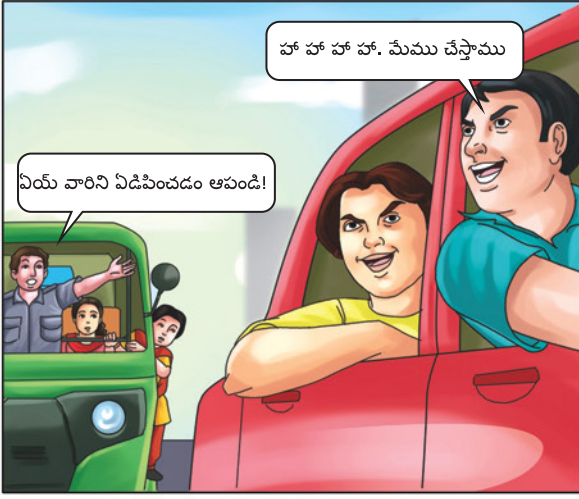
నాకు ఎవరినైనా ఇబ్బంది పెట్టడం ఇష్టం ఉండదు కానీ నేను ఇప్పుడు ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాను.

నిన్ను నువ్వు నిందించుకోలేవు. అలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు, మనం "కాదు, వెళ్లు, చెప్పు" విధానం అనుసరించాలి. నీకు ఎప్పుడైనా అసౌకర్యంగా అనిపించినప్పుడు, వద్దు అని గట్టిగా అరవాలి లేదా సురక్షితమైన ప్రదేశానికి వెళ్లాలి లేదా జరిగిన సంఘటన గురించి నమ్మకమైన వయోజనులకి చెప్పాలి. మనం దీని గురించి అమ్మతో చర్చిద్దాం.

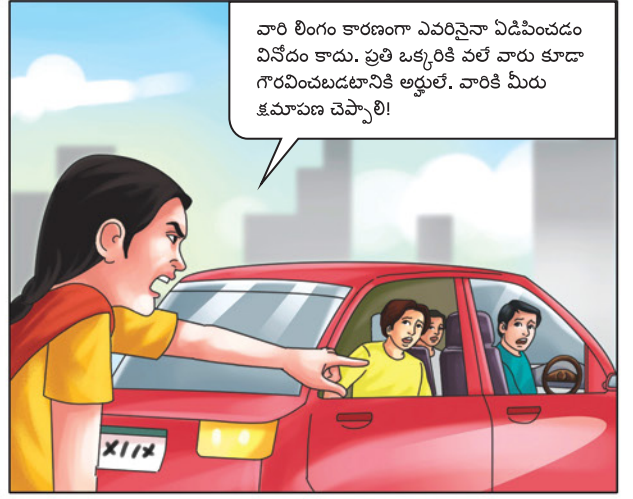

హా హా హా, మేము చేస్తాము

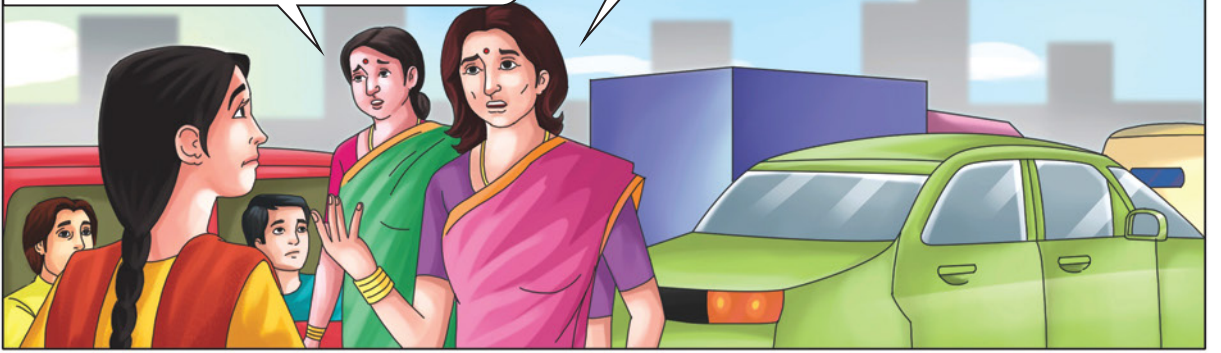
ఏయ్ వారిని ఏడిపించడం ఆపండి!

వారి లింగం కారణంగా ఎవరినైనా ఏడిపించడం వివేచన కాదు. ప్రతి ఒక్కరికీ వల్లే వారు కూడా గౌరవించబడటానికి అర్హులే. వారికి మీరు క్షమాపణ చెప్పాలి!

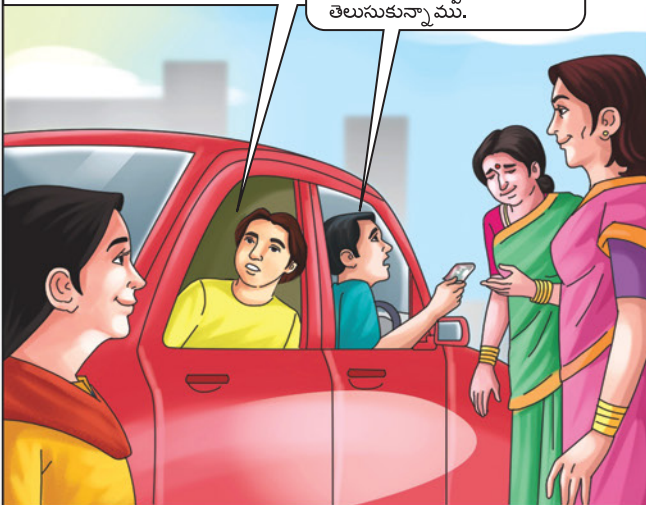
మేము కోరుకున్న విధంగా మేము మా జీవితాల్ని జీవిస్తున్నందుకు ప్రజలు వేదిస్తారు లేదా మమ్మల్ని కించపరుస్తారు. మేము తరచుగా మా ఇళ్ల నుండి పారిపోతాము. ఎందుకంటే కుటుంబం మరియు సమాజం మమ్మల్ని మేము ఉన్న విధంగా ఆమోదించవు.

అలాంటి విలువలు ఉండటం ప్రధానం మరియు భిన్నత్వాన్ని గౌరవించాలని మరియు బాల్యం నుండి ఐక్యంగా ఉండాలని ప్రతి ఒక్కరికీ నేర్పించాలి.

వారు గౌరవించబడాలని మాకు తెలుసుకునేలా చేసినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు. మేము మరోసారి ఇలా ఎన్నడూ చేయము.

మిమ్మల్ని ఇబ్బంది పెట్టినందుకు మమ్మల్ని క్షమించండి మరియు మేము మా తప్పు తెలుసుకున్నాము.

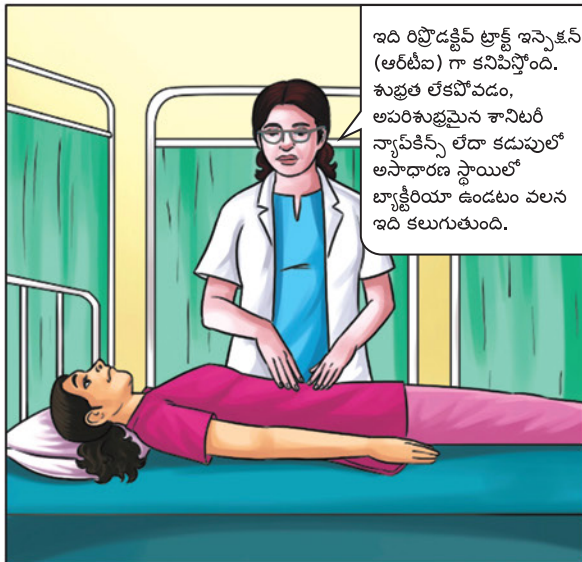
లింగం అనేది సామాజికంగా ఏర్పడింది అందువలన కాలం గడిచిన కొద్దీ మారగలదు. మనం అందరం సమానం మరియు గౌరవించబడటానికి అర్హులం.

లింగ వివక్షతని గుర్తించడం మరియు మూస ధోరణుల్ని మరియు అప్రతిష్టక వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేయడం ప్రధానం. ప్రతి వ్యక్తి తన సొంత గుర్తింపుతో ప్రశాంతంగా జీవించేలా మనం అనుమతించాలి. మనం మూడవ లింగానికి చెందిన వ్యక్తుల హక్కులకి మద్దతు ఇవ్వాలి మరియు ఇతరులు దీని గురించి మాట్లాడేలా ప్రోత్సహించాలి మరియు మూడవ లింగానికి చెందిన వ్యక్తులకు మద్దతు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేని ప్రజల మనస్సు మార్చడానికి సహాయపడాలి.

హలో డాక్టర్, మేము ఇక్కడ ఆపా కార్యకర్తగా పని చేస్తున్న చారు గారి అమ్మాయిలు... మా అక్కకి కడుపు నొప్పి, జ్వరం ఉన్నాయి. ఆమెని పరీక్షించవలసిందిగా మిమ్మల్ని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

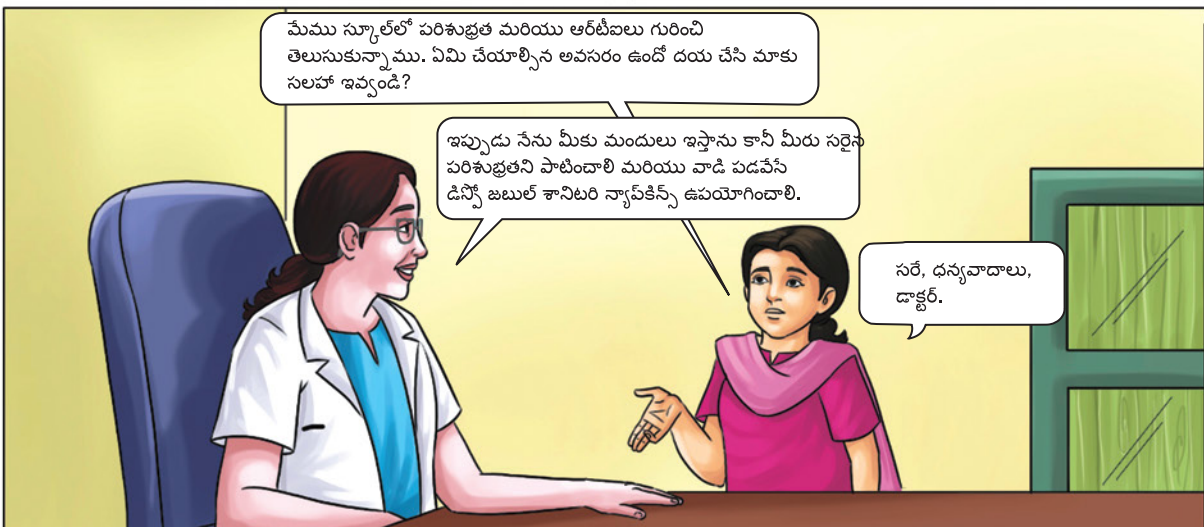
ఇది రిట్రోడక్టివ్ ట్రాక్ట్ ఇన్వేక్షన్ (ఆరటిబ) గా కనిపిస్తోంది. శుభ్రత లేకపోవడం, అపరిశుభ్రమైన శానిటరీ న్యూపేకిన్స్ లేదా కడుపులో అసాధారణ స్థాయిలో బ్యాక్టీరియా ఉండటం వలన ఇది కలుగుతుంది.

మేము స్కూల్లో పరిశుభ్రత మరియు ఆరటిబలు గురించి తెలుసుకున్నాము. ఏమి చేయాల్సిన అవసరం ఉందో దయ చేసి మాకు సలహా ఇవ్వండి?

ఇప్పుడు నేను మీకు మందులు ఇస్తాను కానీ మీరు సరైన పరిశుభ్రతని పాటించాలి మరియు వాడి పడవేసి డీస్పోజుబుల్ శానిటరీ న్యూపేకిన్స్ ఉపయోగించాలి.

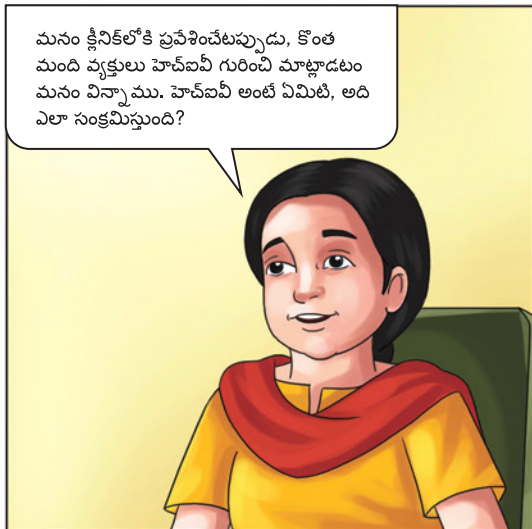
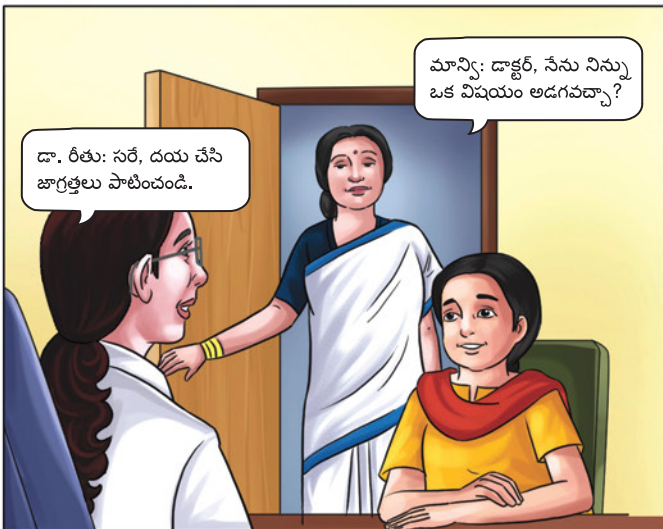
సరే, ధన్యవాదాలు, డాక్టర్.

డా. రీతు: సరే, దయ చేసి జాగ్రత్తలు పాటించండి.

మాన్వి: డాక్టర్, నేను నిన్ను ఒక విషయం అడగవచ్చా?

మనం క్లినిక్‌లోకి ప్రవేశించేటప్పుడు, కొంత మంది వ్యక్తులు హెచ్‌ఐవీ గురించి మాట్లాడటం మనం విన్నాము. హెచ్‌ఐవీ అంటే ఏమిటి, అది ఎలా సంక్రమిస్తుంది?

హెచ్ఐవీ అంటే హ్యూమన్ ఇమ్యునోడెఫిషియన్స్ వైరస్, ఇది శరీరంలో వ్యాధి నిరోధక వ్యవస్థ పై ప్రభావం చూపిస్తుంది. ఎయిడ్స్ అనేది అక్షర్ల ఇమ్యునోడెఫిషియన్స్ సిండ్రోమ్ (ఎయిడ్స్), ఇది హెచ్ఐవీ కలిగించిన ఒక దీర్ఘకాలికమైన మరియు సంభావిత ప్రాణాంతకమైన పరిస్థితి.

హెచ్ఐవీ నాలుగు విధాలుగా సంక్రమించవచ్చు:

- సురక్షితం కాని శారీరక సంబంధాలు
- ఇతరులు ఉపయోగించిన సూదులు మరియు సిరంజ్లు ఉపయోగించడం లేదా మళ్ళీ ఉపయోగించడం
- హెచ్ఐవీ సంక్రమిత రక్త మార్పిడి మరియు శరీర ద్రవ్యాలు ఎక్కించడం
- హెచ్ఐవీ నోకిన తల్లి నుండి కడుపులో ఉన్న బిడ్డకి సంక్రమించడం

హెచ్ఐవీ-పాజిటివ్ తల్లి తను గర్భవతిగా ఉన్న సమయంలో, శిశువు జన్మించినప్పుడు లేదా తల్లిపాలు ఇచ్చే సమయంలో ఆమె తన బిడ్డకు ఏ సమయంలోనైనా హెచ్ఐవీ సంక్రమించేయగలదు. అయితే, యాంటిరీట్రోవైరల్ థెరపీ లేదా ఏఆర్టిగా పిలువబడే మందుల కలయిక హెచ్ఐవీ సంక్రమించిన తల్లి నుండి బిడ్డకు సంక్రమించడంలో నివారిస్తాయి.

అయితే తాము హెచ్ఐవీ పాజిటివ్ అని ఎవరికైనా ఎలా తెలుస్తుంది? ఇది నయమవుతుందా?

అన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో హెచ్ఐవీ పరీక్ష ఉచితంగా లభిస్తోంది. ఇది నయం కాదు కానీ చికిత్స మరియు సంరక్షణలో, హెచ్ఐవీ పాజిటివ్ ఉన్న ప్రజలు మనలో ప్రతి ఒక్కరి వలే ఆరోగ్యంగా మరియు సమర్థవంతంగా జీవించగలరు.

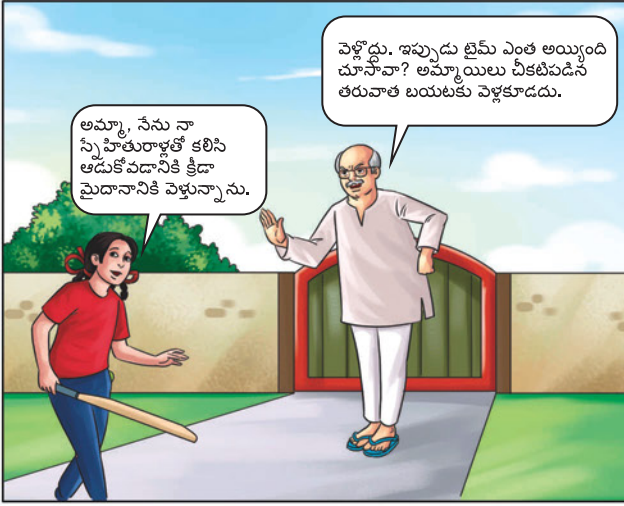
హేయ్ మాన్వి! మనం సాధన చేయడానికి కలిసి వెళ్దామా?

వద్దు రీనా, నేను ఏదో పని గురించి బయట ఉన్నాను, సమయానికి నేను చేరుకోలేను.

సరే మాన్వి, నిన్ను తరువాత కలుస్తాను.

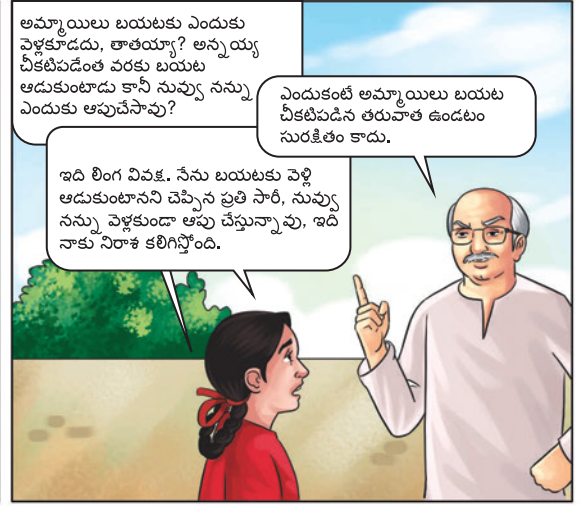

రిప్రోడక్టివ్ ట్రాక్ట్ ఇన్ఫెక్షన్ నివారించడానికి వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతని నిర్వహించడం చాలా ప్రధానం. హెచ్ఐవీ లేదా ఎయిడ్స్ ని నివారించే మార్గాలు మరియు దాని సంక్రమణ గురించి మీరు మరియు మీ చుట్టూ ఉన్న వారికి దీని గురించి అవగాహన కలిగించడం చాలా అవసరం. చైతన్యం కలిగి ఉండటమే ఉత్తమమైన ముందు జాగ్రత్త అని దయ చేసి గుర్తుంచుకోండి.

అమ్మా, నేను నా స్నేహితురాలతో కలిసి ఆడుకోవడానికి క్రిడా మైదానానికి వెళ్తున్నాను.

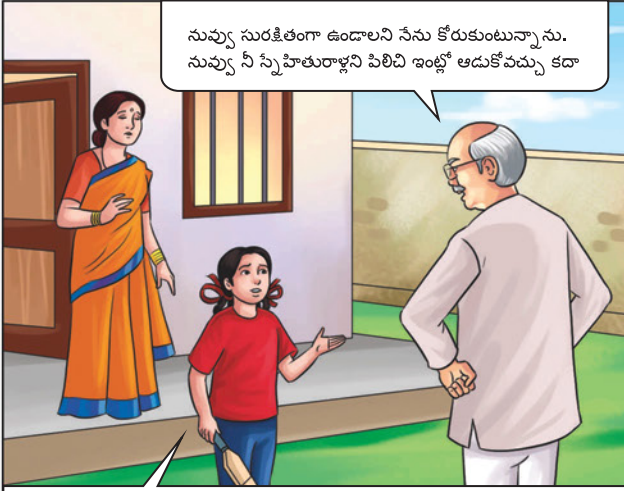
వెళ్తోడు. ఇప్పుడు టైమ్ ఎంత అయ్యింది చూసావా? అమ్మాయిలు చీకటిపడిన తరువాత బయటకు వెళ్లకూడదు.

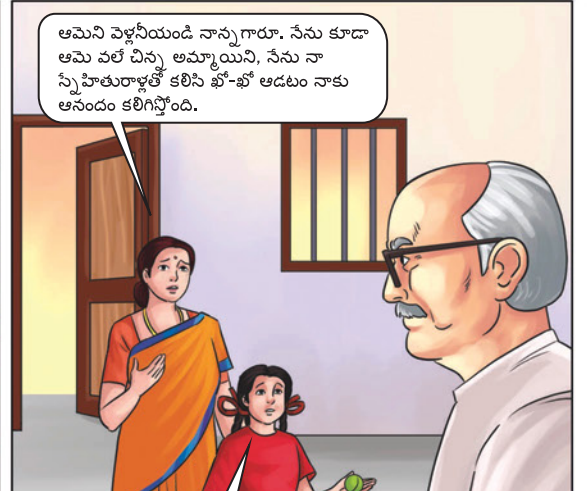
అమ్మాయిలు బయటకు ఎందుకు వెళ్లకూడదు, తాతయ్యా? అన్నయ్య చీకటిపడింత వరకు బయట ఆడుకుంటాడు కానీ నువ్వు నన్ను ఎందుకు ఆపుచేసావు?

ఎందుకంటే అమ్మాయిలు బయట చీకటిపడిన తరువాత ఉండటం సురక్షితం కాదు.

ఇది లింగ వివక్ష. నేను బయటకు వెళ్లి ఆడుకుంటానని చెప్పిన ప్రతి సారీ, నువ్వు నన్ను వెళ్లకుండా ఆపు చేస్తున్నావు. ఇది నాకు నిరాశ కలిగిస్తోంది.

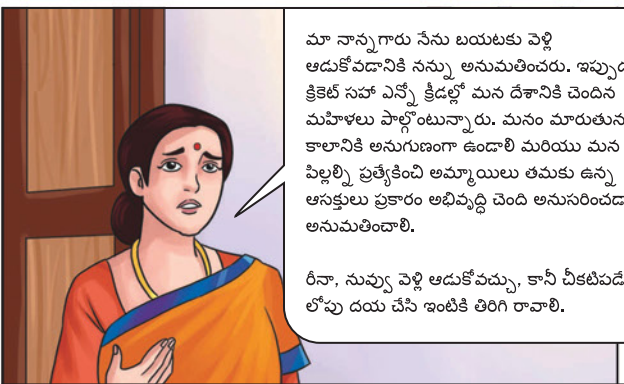
నువ్వు సురక్షితంగా ఉండాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. నువ్వు నీ స్నేహితురాలని పిలిచి ఇంట్లో ఆడుకోవచ్చు కదా

ఆమెని వెళ్లనియండి నాన్నగారూ. నేను కూడా ఆమె వల్ల చిన్న అమ్మాయిని, నేను నా స్నేహితురాలతో కలిసి భో-భో ఆడటం నాకు ఆనందం కలిగిస్తోంది.

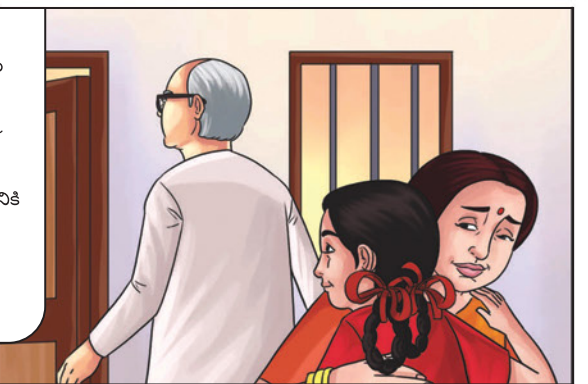
ఎవరి నుండి సురక్షితంగా ఉండాలి తాతయ్యా? అబ్బాయిలా? అయితే అబ్బాయిలు ఇంట్లో ఉండకూడదా? మేము కూడా సమానంగా గౌరవించబడాలి, నేను బయట ఆడుకోవడానికి వెళ్తానని చెప్పిన ప్రతిసారి నువ్వు నన్ను ఆపు చేస్తుంటే నాకు బాధ కలుగుతోంది.

నాకు క్రికెట్ ఆడటం ఇష్టమని మీకు తెలుసు కదా, తాతయ్యా! నువ్వు నాకు, నాకు ఉన్న ఆసక్తులకు సహాయం చేయాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. దయ చేసి నేను ఇప్పుడు బయటకు వెళ్లి ఆడుకోవద్దా? నేను ఎక్కడ ఉన్నానో నీకు ఎప్పటికప్పుడు తెలియచేస్తూ ఉంటానని వాగ్దానం చేస్తున్నాను.

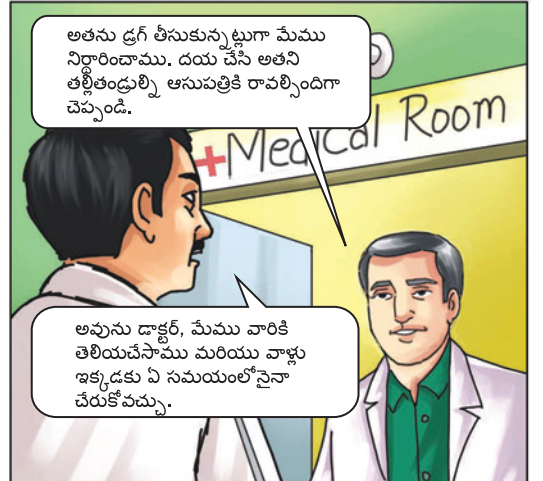
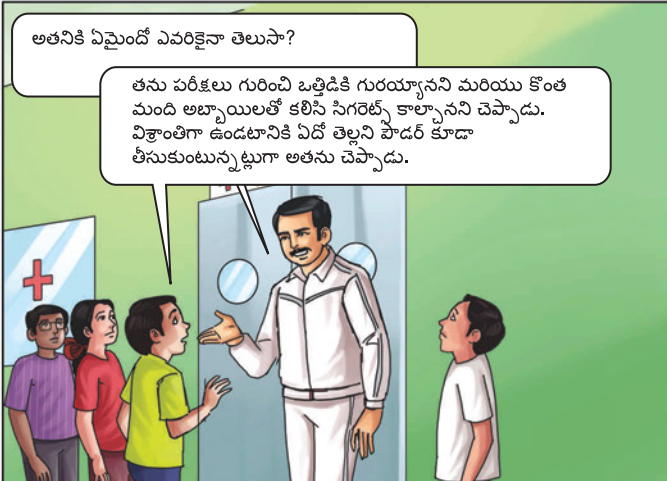
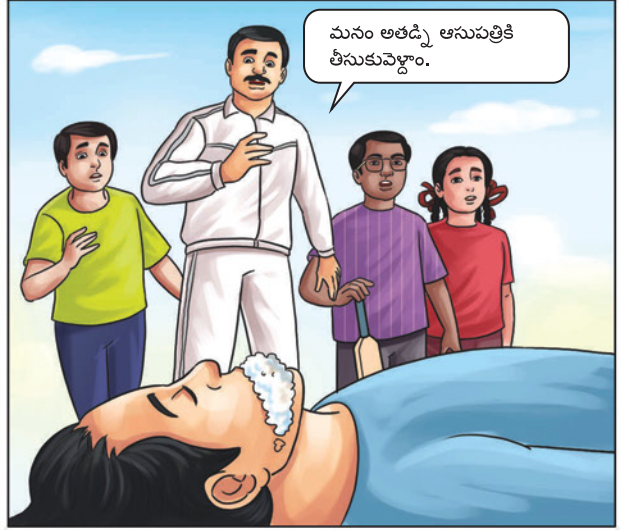
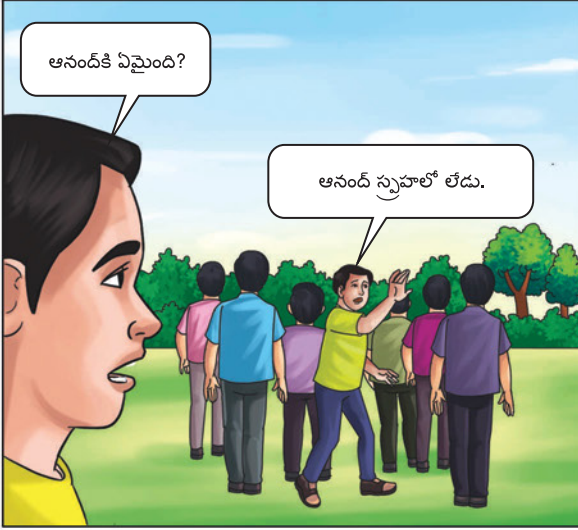
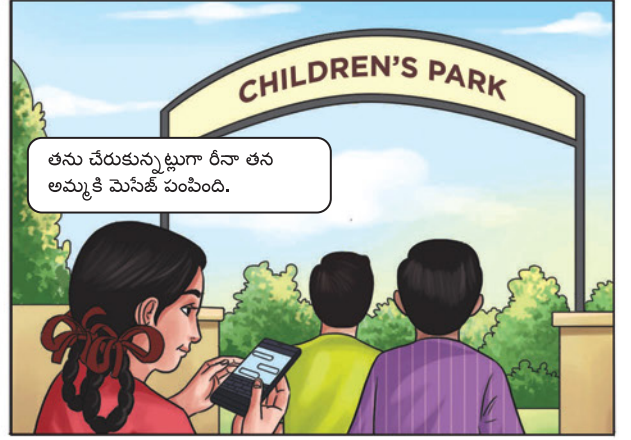
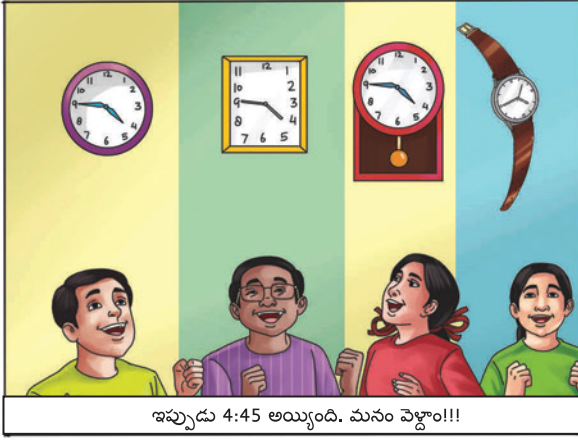

మా నాన్నగారు నేను బయటకు వెళ్లి ఆడుకోవడానికి నన్ను అనుమతించరు. ఇప్పుడు క్రికెట్ సహా ఎన్నో క్రీడల్లో మన దేశానికి చెందిన మహిళలు పాల్గొంటున్నారు. మన మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా ఉండాలి మరియు మన పిల్లల్ని ప్రత్యేకించి అమ్మాయిలు తమకు ఉన్న ఆసక్తులు ప్రకారం అభివృద్ధి చెంది అనుసరించడానికి అనుమతించాలి.

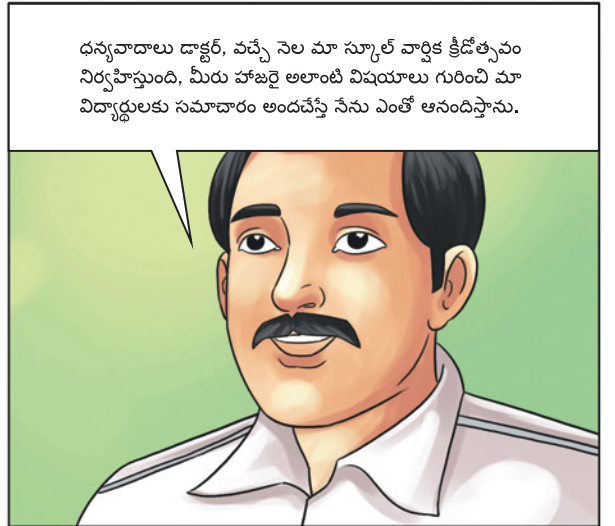
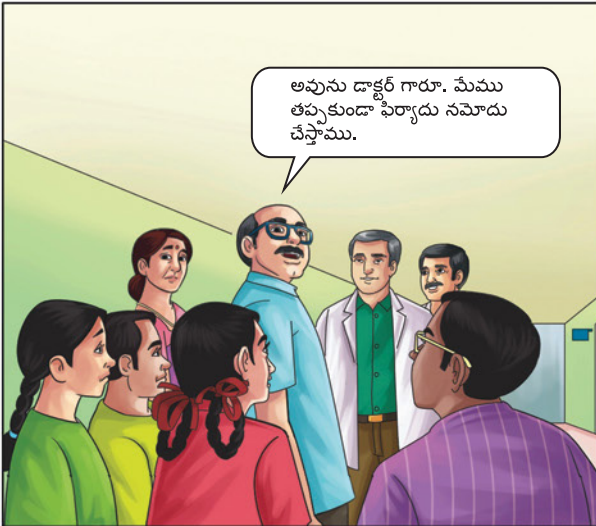
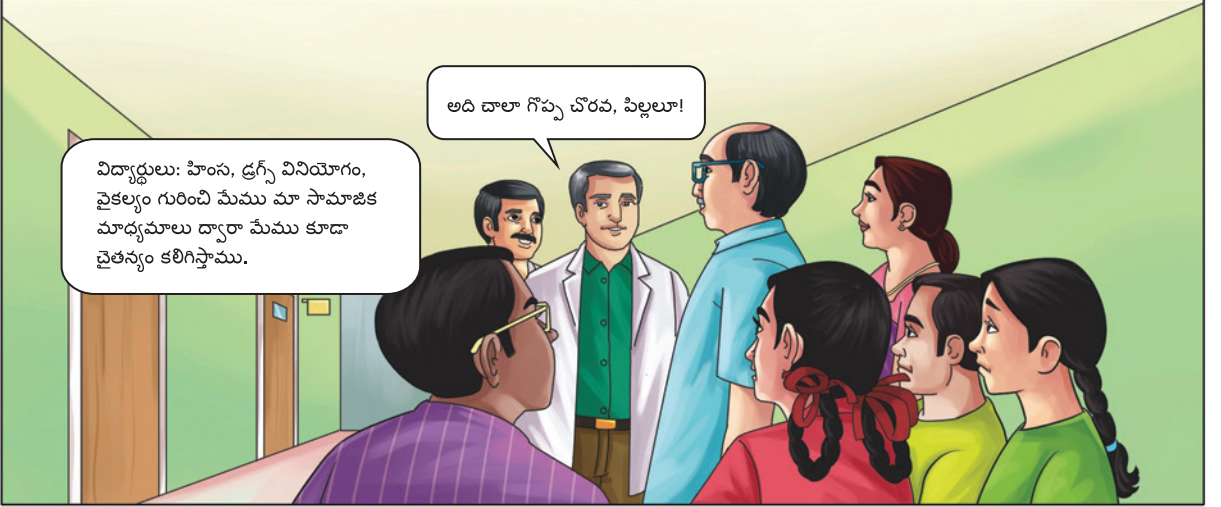
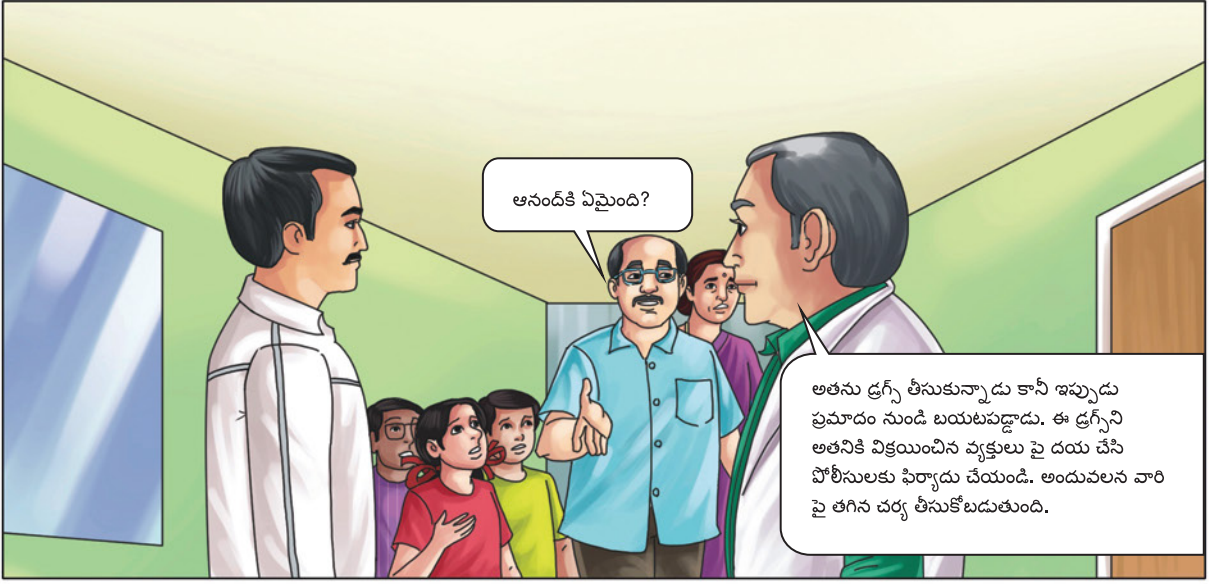
రీనా, నువ్వు వెళ్లి ఆడుకోవచ్చు. కానీ చీకటిపడి లోపు దయ చేసి ఇంటికి తిరిగి రావాలి.

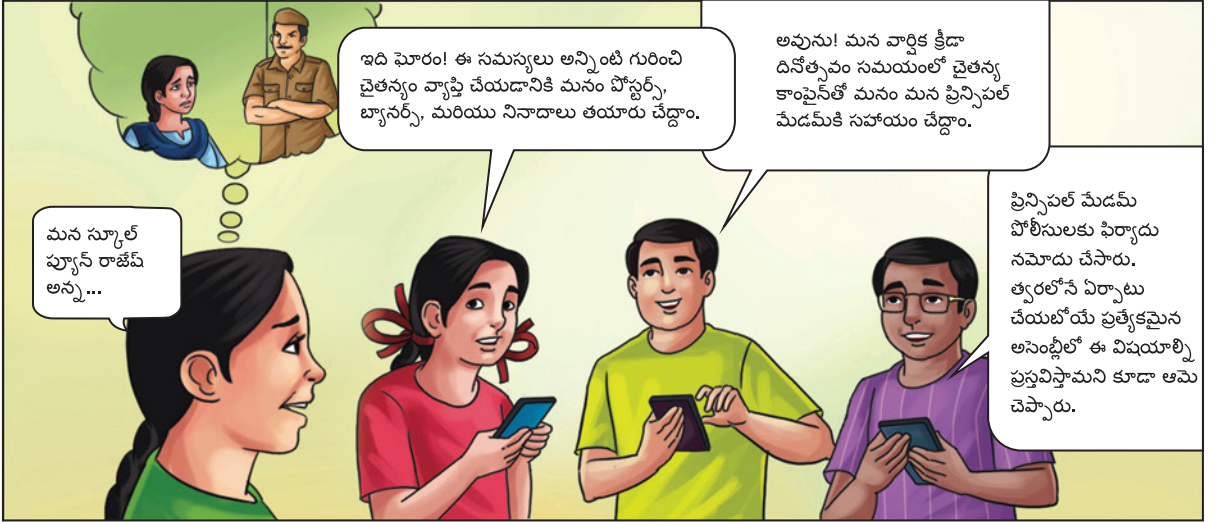
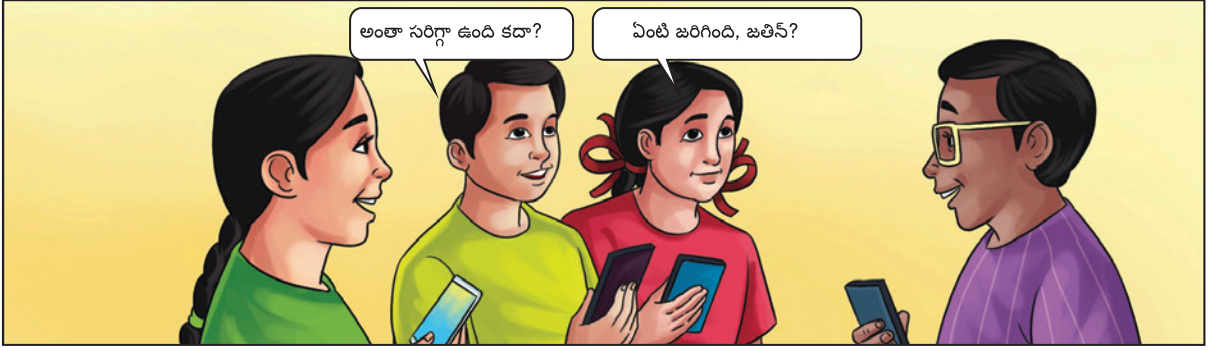
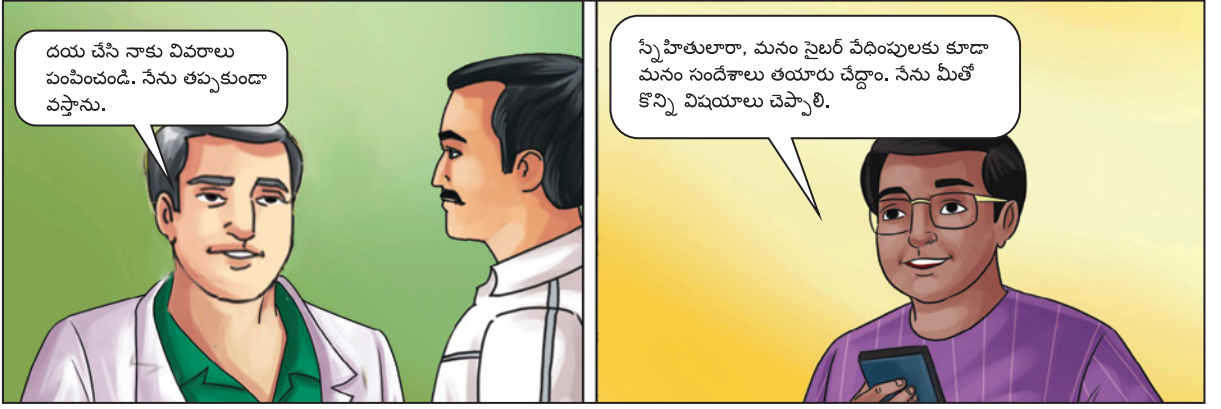

తరాలు మారుతున్నప్పుడు, పాత నియమాలు, వివక్షతో కూడిన పద్ధతుల్ని నివారించడం ప్రధానం. అవకాశం లభిస్తే, అమ్మాయిలు, అబ్బాయిలు ఇంటి లోపల, బయట కూడా అన్ని పనులు చేయగలరు. పిల్లలకు పని చేయడం ఎంత ప్రధానమో, స్వాంతి మరియు ఆడుకోవడం కూడా అంత ప్రధానం.

ఒత్తిడి మరియు ఆందోళనలకు మధ్య తేడాని గుర్తించడం అవసరం. ఒత్తిడి అనేది జీవితంలో సాధారణమైన భాగం, ఎక్కువ ఒత్తిడి అధిక రక్తపోటుకు, బరువు పెరగడానికి తుదకు గుండె పోటుకు కూడా దారి తీస్తుంది కాగా మానసిక ఆందోళన అనేది ఒక మానసికమైన ఆరోగ్య స్థితి, ఇది రోజువారీ పనులు చేయడంలో వ్యక్తుల సామర్థ్యంతో జోక్యం చేసుకుంటుంది. దీనికి గురైనప్పుడు ఆనందకరమైన పనుల్లో వ్యక్తులు తమ ఆసక్తిని కోల్పోవడం మరియు విచారకరమైన భావాలు వంటి లక్షణాలు ఉంటాయి.

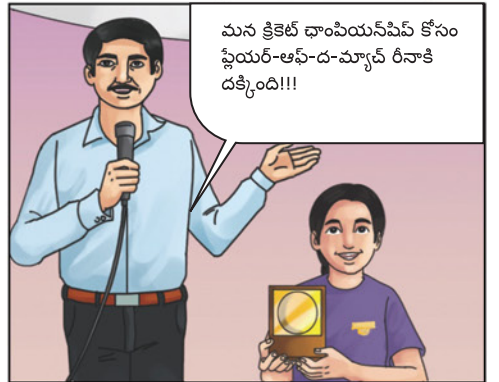
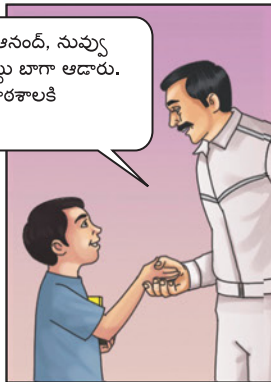
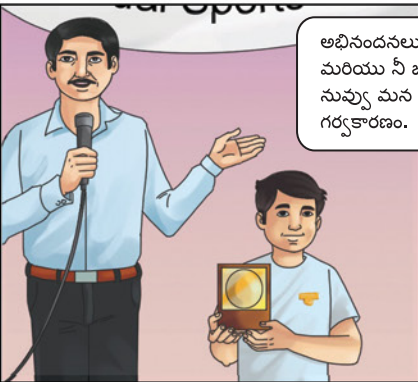
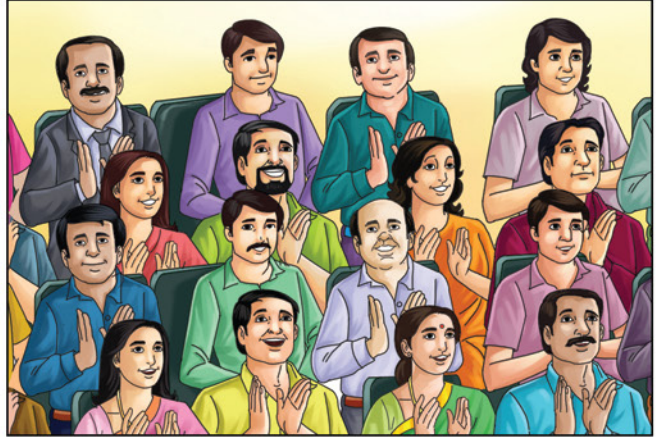
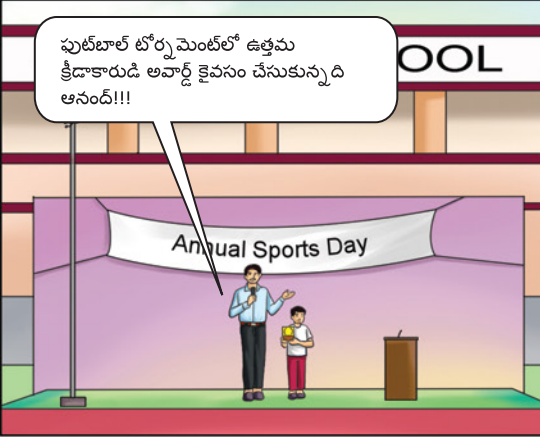

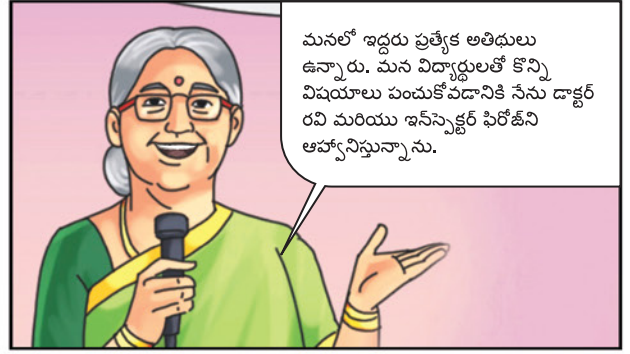

డ్రగ్స్ వినియోగం మరియు వాటి ఫలితాలు వలన పిల్లలు మరియు యువత లాము జీవించే పర్యావరణం మరియు వారి వ్యక్తిగత గుణాలకు కూడా వివిధ రకాల ప్రమాదాలు కలుగుతాయి. డ్రగ్స్ వినియోగం పిల్లల మానసిక మరియు శారీరక ఆరోగ్యం మరియు పూర్తి సంజ్ఞలపై ప్రభావం చూపిస్తుంది. బాధ్యతాయుతమైన పౌరులుగా ఉండటానికి తమ ఆత్మగౌరవం మరియు సామర్థ్యాల్ని రూపొందించడంలో సహాయపడే విజ్ఞానం మరియు నైపుణ్యాలతో పిల్లలకు తల్లితండ్రులు మరియు తీవ్రమైన సాధికారత కలిగిన చాల్సిని అవసరం ఉంది. విద్యార్థులు వ్యతిరేకమైన తోటివారి ఒత్తిడిని విశ్లేషించాలి మరియు నివారించాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు స్నేహితులు, తీవ్రమైన, తల్లితండ్రులు మరియు నమ్మకమైన మయోజనులు నుండి ఎటువంటి సందిగ్ధం లేకుండా సహాయం తీసుకోవాలి.

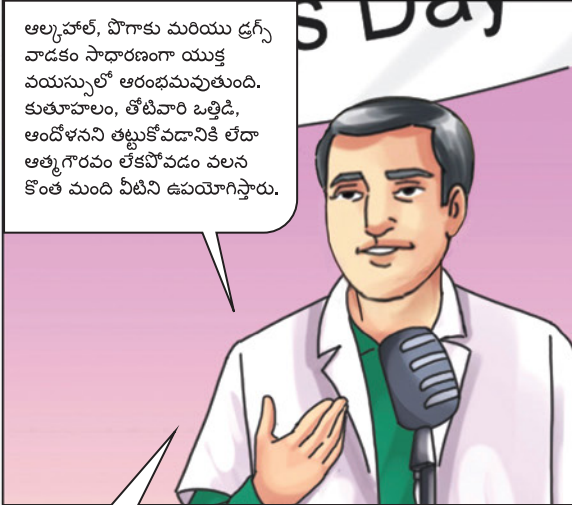
మనం పోలీసులు, స్థానిక ఎన్జీఓలు మరియు పాఠశాలలు నుండి సహాయం తీసుకోవాలి. పిల్లలూ, దయ చేసి గుర్తుంచుకోండి- డ్రగ్స్ వినియోగించడానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడటంలో మీరు ఒంటరి వారు కాదు. డ్రగ్స్ వినియోగాన్ని నివారించి మరియు పరిష్కరించడానికి మీకు సాధికారత కలిగింది, మద్దతు ఇవ్వడానికి ఇది తల్లితండ్రులు, పాఠశాల మరియు సమాజాలు యొక్క ఉమ్మడి బాధ్యత.

1 నెల తరువాత

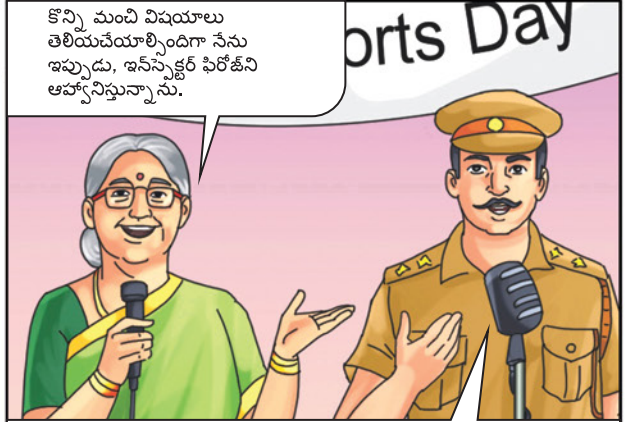

మనలో ఇద్దరు ప్రత్యేక అతిథులు ఉన్నారు. మన విద్యార్థులతో కొన్ని విషయాలు పంచుకోవడానికి నేను డాక్టర్ రవి మరియు ఇన్స్పెక్టర్ ఫిరోజ్ని ఆహ్వానిస్తున్నాను.

ఆల్బహల్, పొగాకు మరియు డ్రగ్స్ వాడకం సాధారణంగా యుక్త వయస్సులో ఆరంభమవుతుంది. కుతూహలం, తోటివారి ఒత్తిడి, ఆందోళనని తట్టుకోవడానికి లేదా ఆత్మగౌరవం లేకపోవడం వలన కొంత మంది వీటిని ఉపయోగిస్తారు.

కొన్ని మంచి విషయాలు తెలియచేయాల్సిందిగా నేను ఇప్పుడు, ఇన్స్పెక్టర్ ఫిరోజ్ని ఆహ్వానిస్తున్నాను.

ports Day

ఇవి చదువులో, పాఠశాల కార్యకలాపాల్లో నిమగ్నమవడం మరియు పాల్గొనడంలో వ్యతిరేక ప్రభావం చూపిస్తాయి. ఆనంద ఉదాహరణ నుండి మనం నేర్చుకుందాం, అతను ఫుట్బాల్ క్రీడలో రాణించాడు కానీ ఒక తప్పు నిర్ణయం అతడి జీవితాన్ని ప్రమాదంలో పడినంది. మీలో ప్రతి ఒక్కరు "డ్రగ్స్కి మరియు టహానికరమైన మత్తు పదార్థాలకు" నో" చెప్పాలి. మీ తల్లితండ్రులు, టీచర్స్ లేదా స్నేహితులతో మాట్లాడండి మరియు నమ్మకమైన వయోజనులు నుండి సహాయం కోరండి.

విద్యార్థుల్లారా, హింస మరియు దూషణలు నుండి సురక్షితంగా ఉండే హక్కు మీకు ఉంది. మీ అభిప్రాయాల్ని వినేంత వరకు దయ చేసి హింసకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడండి. మీ తోటివారికి మద్దతుగా నిలవండి మరియు వారు మాట్లాడటానికి సహాయపడండి. మీకు సహాయం చేయడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. పిల్లల భద్రత కోసం పని చేసే ఛైల్డ్ లైన్ 1098కి కూడా మీరు కాల్ చేయవచ్చు.

పిల్లలు ప్రమాదాలు, హానులు, హింసలు నుండి సురక్షితంగా ఉండేలా పూర్తి సహజం ఒక వాతావరణం సృష్టించాలి. మన పిల్లలు కోసం ఒక సురక్షితమైన, భద్రతతో కూడిన మరియు ఆకర్షణీయమైన సాధనా వాతావరణాన్ని నిర్ధారించడంలో మనం అందరం కలిసికట్టుగా పని చేయాలి.

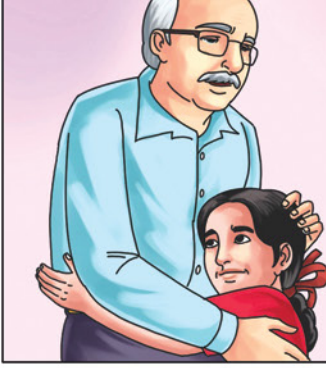
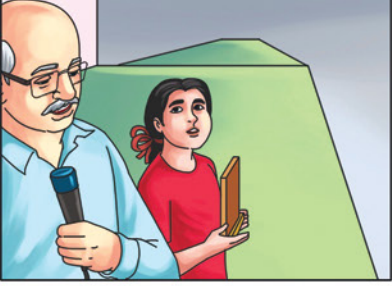

ధన్యవాదాలు సర్.

నేను మీకు మరొక శుభవార్త చెబుతాను. రీనా జిల్లా క్రికెట్ జట్టుకి కెప్టెన్గా ఎంపికైంది మరియు ఆమె చదువు కోసం కూడా ఉపకారవేతనం గెలిచింది.

నేను రీనా... ఆమె కుటుంబ సభ్యుల్ని వేదిక పైకి ఆహ్వానిస్తున్నాను.

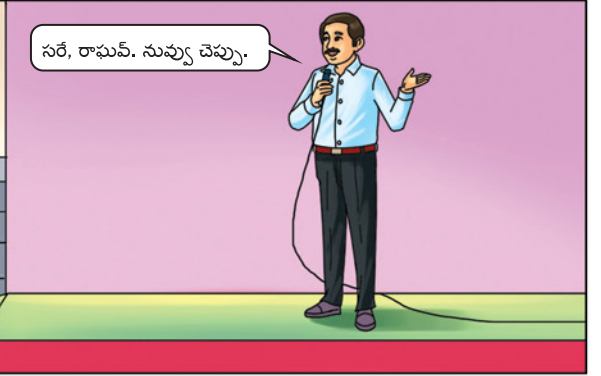
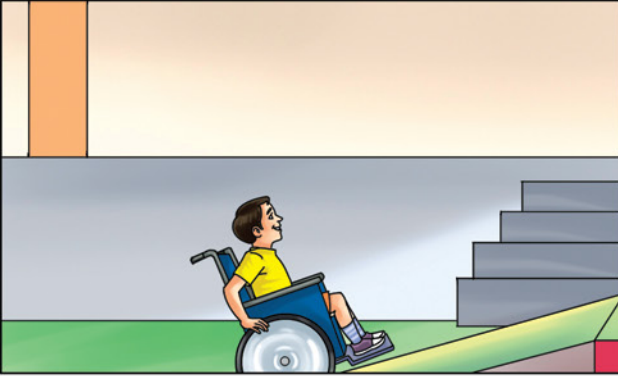
ఆమె అడకుండా లేదా ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్లకుండా తరచుగా ఆపాను కానీ నేను ఇప్పుడు ఆమెని చూసి గర్విస్తున్నాను. నేను ఆమెకి క్షమాపణ చెప్పాలనుకుంటున్నాను. అమ్మాయిలకు సాధికారత కలిగించడంలో మనం విజయం సాధిస్తే, మనం ప్రతి దానిలో విజయం సాధిస్తాము.

సర్, దయ చేసి నేను కొంచెం చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను?

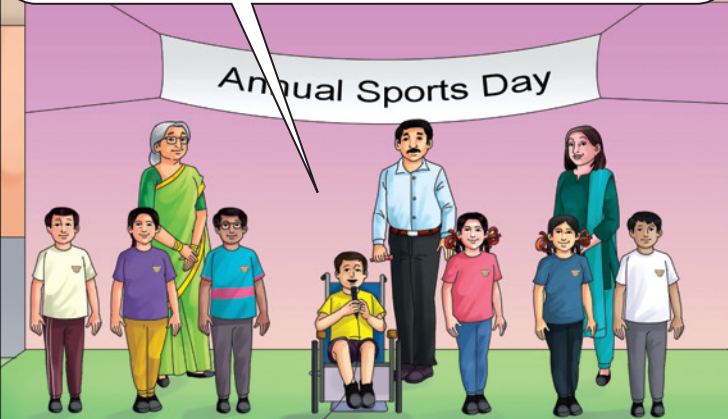

సర్, రాఘవ్. నువ్వు చెప్పు.

ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. నా వంటి వైకల్యం గల పిల్లలు కోసం ర్యాంప్ నిర్మించినందుకు నేను పాఠశాలకు మరియు యాజమాన్యానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. నవతాళీకులుగా ఉన్నందుకు, ఐకమత్యంతో మనం ఒక మెరుగైన ప్రపంచాన్ని, మన వ్యక్తిత్వాన్ని మెరుగ్గా సృష్టించవచ్చని నమ్మకాన్ని కలిగించిన నా స్నేహితులకు కూడా నేను కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

Annual Sports Day

పిల్లలు మరియు యువత మంచి నాణ్యత గల ఆరోగ్య విద్య నుండి ప్రయోజనం పొందడానికి మరియు సురక్షితమైన, సమీకృత, ఆరోగ్యాన్ని ప్రోత్సహించే సాధనా వాతావరణాల్ని నిర్ధారించడానికి మేము కట్టుబడ్డాము. ఈ కామిక్ పుస్తకం విద్యార్థులకు సహాయ పడుతుందని మరియు వారి విజ్ఞానం, దోరణులు మరియు నైపుణ్యాలు పెంచుతుందని, ఆరోగ్యవంతమైన, సమర్థవంతమైన జీవితాల్ని కొనసాగించడంలో సహాయ పడుతుందని మేము ఆశిస్తున్నాము.

యువత విద్యా హక్కు, ఆరోగ్యం మరియు సంక్షేమాన్ని ప్రోత్సహించడానికి మరియు సమీకృత మరియు లింగ సమానత్వం గల సమాజాన్ని సాధించడానికి టీచర్స్, ఆరోగ్య విద్యావేత్తలు, కౌన్సిలర్స్ దీనిని ఉపయోగిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

ఉమ్మడిగా అభివృద్ధి చేసిన వారు

**UNESCO New Delhi Cluster Office
for Bangladesh, Bhutan, India, Nepal,
the Maldives, and Sri Lanka**

1 San Martin Marg, Chanakyapuri
New Delhi Delhi - 110 021, INDIA
T: +91-11-2611 1873/5 & 2611 1867/9
E: newdelhi@unesco.org
W: <https://en.unesco.org/fieldoffice/newdelhi>

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

**NCERT, Sri Aurobindo Marg
New Delhi - 110016**

T: +91 8800440559 | +91 8448440632
E: dceta.ncert@nic.in
W: ncert.nic.in